

ABONAMENTUL

in an . 28 Cor.
in jum. . 14
o lună . 2.40
Anul de zi pentru Ro-
nia și străinătate pe
an 40 franci.
Anul pentru oraș și
comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să inapo-
lază.

Democrația ungurească.

Budapesta, 31 Iulie.

Eri s'a petrecut în Budapesta un eveniment politic asupra căruia trebuie să vorbim și noi. Insemnătatea adunării de ieri, la care au luat parte aproape patru milioane de mii de oameni, cetățeni ai capitalei ungurești și reprezentanți ai alegătorilor din țara întreagă, socialiști internaționali și independenți pătrunși de spiritul șovinismului patruzeci și opt, în frunte cu Károlyi și Bokányi, se răsfrânge asupra politicii generale a țării. Ziua de ieri, cu adunarea ei, constituie o clipă frumoasă în istoria luptelor ce se dau pentru sufragiul universal. S'a putut în sfârșit constata că și la Unguri o bună parte din opinia publică, care cere o reformă democratică fără să se înpăimânte de măsurile ei. Eri, o magnificență ca Iusth și contele Bathányi nu s'au sfiit să se adreseze în regiunile de jos ale societății ungurești, unde domnește spiritul socialist și Bokányi, ca să strige de acolo la urechile tuturor popoarelor desmoștenite din țară: Sufragiul universal. Dar nu numai Iusth, într'un avânt de entuziasm, vorbit cu mulțimea socialistă dealungul străzilor Budapestei, vociferând împreună cu muncitorii răgușiți ai fabricelor și bănuindu-se cu polițiștii unguri, cari făceau un serviciu guvernului împărștind și adunată, cu latul săbii.

Tot la adunarea de ieri s'a găsit și un socialist, aderent al lui Apponyi, Bara-

bás Béla, care încă a propovăduit necesitatea sufragiului universal dela tribuna încunjurată de socialiști. L'am putut vedea, figurând ca vice-prezident al acestei adunări și pe acel Fogarasy din Aiud, care în toate ședințele congregației comitatului Alba de jos, ne-a ponegriț pe noi Români, folosind toate mijloacele de asuprire împotriva noastră.

Faptele aceste vorbesc destul de mult. În dosul lor se ascunde licărirea unei lumini, care odată și odată va trebui să învie biruitoare în conștiința poporului maghiar. Impreună cu acele adieri democratice, va trebui să pătrundă în sufletul unguresc și cunoașterea realității, trezirea din visul nebun al ideii de stat maghiar. Căci este imposibil ca o democrație convinsă și inspirată de idei generoase să nu vadă situația adevărată în care se află poporul unguresc și să nu respecte tendințele naționale ale celorlalte popoare din țară. O democrație ungurească adevărată va ști să dea libertate națională absolută tuturor cetățenilor acestei țări, fără să i-se smulgă această libertate și fără ca ea să plângă lacrimile resemnării, ca pe urma unui vis pierdut. Noi suntem siguri că această democrație va veni, oricum, dar va veni, căci trebuie să vină acea vreme, când Ungurii, sau istoviți de vecinicele lupte împotriva noastră sau convinși de forța majoră a împrejurărilor, vor pleca grumazul lor cerbicos, alungând din minte o idee nenorocită, care i-a zburciunat atâta putere de vreme. Se înțelege, că aceasta nu se va întâmpla acum, nici peste vr'o câțiva ani, ci în viitorul, pe care

noi îl dorim spre fericirea tuturor, cât mai apropiat.

Dar semnele pe cari le remarcăm, rămân totuși numai semne, cari prevestesc apropierea unor vremi mai bune. Actualii bărbați politici unguri, conform spiritului public unguresc de astăzi, mai mult sau mai puțin, în majoritatea lor, prin creșterea politică ce au, sunt dușmanii fatali ai oricărei reforme democratice. În zadar bucină Iusth pe la întrunirile publice, că el este aderentul celui mai larg sistem de reformă electorală, în fond el este la fel cu toți politicienii unguri, căci cum a zis prim-ministrul în ședința de ieri a camerei: „Nici Iusth nu este mai mare aderent al sufragiului universal decât mine.” Iusth, împreună cu contele Bathányi și toți aderentii partidului independent, sunt în primul rând unguri șoviniști, cari nu recunosc dreptul de viață largă națională nici unui popor din patrie și numai a doua oară „democrați” și și-atunci de ocazie, în campania ce o duc împotriva guvernului actual, care le-a zdrobit existența lor tihnită de câțiva ani.

Adevărul acesta putem să-l vedem foarte clar și din faptul că presa oficioasă a partidului iusthist și însuși Iusth, atunci când vorbește numai pentru ai lui, declară categoric că sufragiul universal nu și-l pot închipui nici ei, decât cu păstrarea supremației ungurești, adică cu oprinerea noastră. Ce fel de sufragiu universal poate să fie acesta, numai o minte înfierbântată de șovinist încarnat ne-ar putea lămuri. Ce fel de democrați sunt acești oameni.

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA”

Excelsior.

De M. Saulescu.

Drumu-acesta merge...
Ușii, doamne, par că e'n altă parte calea
care-ăș vrea să alerg...
... — cine știe spre ce ținut și unde.
Sufletele noastre mereu doresc ceva...
Drumu-acesta mergem, dar pân' la noi pă-
[trunde,
... ca o chemare, un svon de undeva...
... simțim legați de lutul ce ne-apasă
... simțim robiți de-un dor nepriceput,
... dor ce tot ne chină, de-un dor ce urme lasă
... dor ce'n veci dispăre, și'n veci nu țam
[pierdut.
... ma ne bate pentru ceva ce nu e
... filele noastre, mânaie sunt de-un gând,
... să nu mai moară, ursit să nu opue,
... mic nasc mai multe — și veșnic mor curînd...
... țăm doar glasul din inimile noastre.
... ste asta-i calea, ori poate alta,
... ce ne chiamă, ceva din din zări albastre
... din altă parte — și nu pricepem ce...
... umu-acesta merge...
... și, doamne, par că, e'n altă parte, calea
... care-ăș vrea să alerg...

Primăvară.

De Al. Ciura.

IX.

După o săptămână, când îi sosise bagajul de acasă și bătrâna servitoare directica prin căsuță, să facă rânduială, porni într-o Duminică la biserică.

În vârful gruinului, bisericuța își înălța elopotnița strâmbă, cu o demnitate, ce nu o mai prindea. Și cele trei elopote mititele chemau cu tot adinsul pe oameni la rugăciune.

Bisericuța era tixită de lume; cele două geamuri din tindă erau deschise, și oamenii se îngheșuiau și în projudie, să asculte slujba, cu capul descoperit.

Se gândi întâi să nu intre, căci nici n'ar fi putut răzbate prin atâta norod. Dar îndată ce se apropie de ușă, se desprinse un bărbat voinic dintre cei îngheșuiți la geamuri, un epitrop, și îl luă de mână!:

— Domnul să poftescă cu mine!

Și îl târâ în tindă femeilor, îmbrâncind pe ceice erau în cale, făcându-și drum cu cotul, urcând o treaptă, și trecând printre șirurile bărbaților, observă că drumul i-se deschidea mai cu ușurință. Doi bătrâni se ridicară din jețurile de lemn de lângă strană, oferindu-i locul. El încercă să se posteze lângă strană, dar zece mâni îl prinseră deodată, așezându-l cu puterea într'un scaun.

Seoase batista și își șterse sudoarea de pe frunte. Era un năduf de nesuferit! Un tremur

nervos îl luă în stăpânire. Simția, cum ochii tuturor erau ațintiți asupra-i. Vedea chiar cu coada ochiului, cum oamenii se cotiau, șoptind între sine. Era, de sigur, un străin care se prezintă pentru întâia dată în această bisericuță umilită. Dar mai era ceva la mijloc: oamenii aflaseră, fără îndoială, de dania lui pentru școală. Își amintea, ca prin vis de vorba lui cu preotul, și regreta că nu-l rugase atunci, să păstreze taina. Tot farmecul unei lucrări bune se risipește, când o afișezi în fața lumii, ca o reclamă strigătoare. Se gândia: oamenii ăștia buni și cinstiți își închipuie, că am venit la biserică numai ca să le atrag atenția asupra marimii mele.

Și îi păru rău, că venise la biserică...

Preotul ieși în ușa împărătească și după citirea Evangheliei, cuvântă poporului. Vorbă de spre credință, repetând adese citatul „O femeie, mare este credința ta!”

Gândurile i-se încăleiau tot mai mult. Auzia vorbindu-se despre fiul cel rătăcit, despre samaritanul cel îndurător... și iarăși avu impresia, că preotul care îl observase, făcea aluzie la marimea lui...

Se liniști abia într'un târziu, când cantorul cânta „Cheruvicul” și bisericuța se umplu de mirosul dulce al tămâiei din cădelniță.

Își întoarse privirea spre iconostas. Două icoane lângă ușa împărătească mai erau ceva, dar încolo sfinți desculți, cu mâinile încredințate pe piept, cu degete enorme, îl priviau speriați de pe perețele afumat. Un Domn Hristos răstignit, cu o înfățișare ciudată, atârna la mijloc.

Și fumul de tămâie, saltând în undulările ra-

nu trebuie să ne mai spună nimeni, căci îi vedem.

Din toată campania lui Iusth și din toată cooperarea noastră cu el, cooperare despre care nu s'a mai auzit însă nimic de o vreme încoace, noi putem trage un singur folos, care după împrejurări poate să fie și mare. Dacă îi va reuși să tranșeze guvernul, atunci la Viena se vor convinge din ce în ce mai mult, că sufragiul universal într'adevăr este cerut de majoritatea țării. Lumea mare va afla că guvernul Héderváry a căzut din pricina că n'a voit să facă sufragiul universal, iar guvernul următor va avea obligamentul moral, peste care nu va putea să treacă, de a aduce o reformă electorală cât mai largă. Orice partid unguresc va fi chemat la putere va primi de moștenire reforma electorală pe baze cât mai extinse. Această încă este o biruință, de care noi trebuie să ne bucurăm, căci prin ea se forțează rezolvirea unei chestiuni, pe urmele căreia socotim noi, că soarta noastră se va putea îmbunătăți.

Nu putem să trecem cu vederea nici rolul important pe care l'au avut socialiștii în adunarea de ieri. Acest partid destul de puternic prin organizația lui, a fost tras pe sfoară de vre-o câteva ori, tocmai de tovarășii lui actuali. Cu toate acestea el nu se sfiște astăzi să coopereze însufletit cu ei. Acest procedeu nu știm cum l'am putea caracteriza mai nimerit. În orice caz socialiștii au lăsat la o parte orice supărare căci interese superioare de partid — ei pot să agite acum în dragă voie — i-au determinat să facă acest pas. Mai interesant a fost însă discursul fruntașului socialist Bokányi, în partea în care a declarat că socialiștii unguri nici când nu vor ezita să prindă arma în mână, dacă cultura și limba ungurească va fi atacată vr'odată.

Să însemneze aceasta o naționalizare

zelor de soare, acoperea cu bunăvoință aceste iecane vechi și primitive...

Sufletul lui porni și el pe urma tămăiei, ce se ridică în slavă.

I-se păru deodată, că glasul cantorului nu mai e așa de pocit, că sfinții umiliți de pe pereți aveau ceva din vitregimea vremilor trecute. Se gândea la bisericile pompoase, prin cari se abătea arare, pe vremea când rătăcia prin orașe, și își amintea că le-a părăsit tot așa de rece, cum era la intrare. Și iată, că în aceasta umilită bisericuță, cu tavanul spart, cu pictură pocită și cu cântăreți slabi, a simțit, pentru întâia oară în viață, o emoție, o înălțare spre ceva supraomnesc.

Să fie oare un început al credinții?

Să fie, poate, frica de moarte, care a strecoțat îndoielei chiar și în sufletele cele mai dușmănite cu credința?

Ori o iluzie numai, o încredințare zădarnică, despre o scânteie dumnezească, ce nu mai putea să licărească în un suflet mort?

— E frica de moarte — își zise el cu amărăciune. Frica de necunoscut, care îndeamnă chiar pe cei mai necredincioși oameni, să se împărțasească cu sfințele taine, când văd, că totul e pierdut. Se agată și ei de cea din urmă scândură, ce le-o asvârle nava vieții, ce se afundă! Și ce înțeles au toate aceste, când sufletul tău e pustiu, ca o biserică, în care nu se mai închină nimeni!

La prefacere, când oamenii înghenunchiară cu toții, înghenunchie și el.

Era pentru întâia oară, când înghenunchia în biserică. Picioarele îi trosniră în încheieturi; simți o mare povară la crucea pieptului și în

a socialismului unguresc? Deocamdată nu ne putem da seama. Declarația lui Bokányi ar constitui însă un bun augur în privința aceasta, pentru neamul unguresc.

Optimismul contelui Khuen-Héderváry. Ziarul „Neues Wiener Tagblatt” aduce în numărul său din urmă noi declarații provenite de la contele Khuen-Héderváry, declarații cari resfring acelaș optimism imperturbabil al președintelui de consiliu, cari însă nu sunt lipsite de înțeles căci ne dau perspectiva guvernului asupra situației politice. Le dăm la vale în rezumat:

— Imi păstrez și azi — a zis contele Khuen — acelaș sânge rece pe care l-am avut acum trei ani. Obstrucții au ajuns din vina lor proprie într'un defileu. Guvernul n'are nici un motiv deci să și părăsească atitudinea expectativă. În alegeri „națiunea” s'a declarat pentru reformele militare (!) și împotriva obstrucției. Hotărârile luate în timpul din urmă de consiliile orașelor Tolna și Várșet ne arată că atitudinea opiniei publice e aceeaș ca și la alegeri. Propunerea contelui Apponyi referitoare la amânarea discuției reformelor, dovedește și ea că obstrucția n'are nici un razem moral în conștiința obștească. Nici odată o campanie obstrucționistă n'a avut un răsunet mai slab ca aceasta. Guvernul nu plănuiește nici un compromis cu partidele din opoziție și dacă s'au aflat vre-o doi deputați guvernamentali cari au recomandat guvernului arme contra obstrucției, aceste arme au fost respinse ca neacomodate. Căci am ferma convingere că guvernul va învinge. Niciodată starea spiritelor n'a fost mai favorabilă guvernului ca astăzi.

Înfăptuirea reformelor militare e o problemă mare și serioasă și guvernului nu-i este permis să șovăiască. Sunt fericit putând să am în sprijinul politicii mele entuziasmul partidului guvernamental. Nu e secret că „turnus”-ul de Iulie e hotărît să lupte înainte. Rezistența și statornicia asta va sfârși în cele din urmă prin a înfringe obstrucția.

Am ascultat cu luare aminte atât discursul contelui Andrássy, cât și pe cel al contelui Tisza. Acest din urmă a făcut o impresie adâncă în țara întreagă. Ținta discursului lui Andrássy e însă enigmatică. Andrássy, care viața sa întregă a luptat pentru întărirea dualismului, astăzi țintește să spargă cea mai serioasă tabără a dualismului, tabăra guvernamentală actuală. Că nu i-a reușit, dovadă solidaritatea acestei tabere, și după dis-

spate. Și totuși, când se ridică, sprijinit de cârjă, i-se părea, că trebuia să mai stea prosternut, cerând ispășire pentru greșeli, ca cel mai păcătos dintre toți.

Se întoarse apoi, cu fața mai liniștită spre credincioși. Ii vedea în straie curate, stând cuviincioși în jeturile lor, ori sprijinindu-se în cârji. O expresie de liniște, de adâncă mângâiere sufletească se oglinda în fețele lor arămii, în plețele încărunțite înainte de vreme.

Simți cum inima i-se strânge, la gândul, că n'a trăit și el alături de ei. Ar fi muncit cu hărnicie mâna de pământ, agonisită în sudoarea feții, ar fi întemeiat familie, și, Dumineca, ar sta și el cu sufletul împăcat la slujba dumnezească!

Și rămasă cu ochii pierduți la o țărancă rumenă, care strângea la sîn un copil îmbrobodit într'o cârpă de mătăasă...

Nici nu-și amintea, cum a ajuns acasă. I-se părea, că îl duceau alții, fără să atingă măcar pământul.

Mirosul de tămăie îl simțea încă, pe mâni și pe haine. Și strălucirea din ochii obosiți ai țărănilor trudiți, se respecta par'că și în ochii lui șterși.

Luă masa, păstrând un zîmbet ciudat, ce băgă în spaimă servitoarea.

Când își ridică privirea asupra volumelor, ce erau înșiruite într'un ungher, spuse cu un gest de biruință:

— Ce vrei tu, Schopenhauer! Toată strălucirea geniului tău nu valorează cât expresia de suprapământescă mângâiere, ce se oglindește în ochii unui țaran năcăjit, când se închină în biserică!

curs. Publicul e refractar penru ideea unei noi rezistențe naționale, iar funcționarii n'au de gând să și scoată înc'odată pielea la aman.

De altfel situația politică are două enigme: una atitudinea contelui Apponyi, alta ținta lui Justh, care știe prea bine că reformele militare trebuie înfăptuite. Nu știu care dintre aceste două enigme e mai mare, să sperăm însă că desfășurarea apropiată a evenimentelor le va deslega poate pe amândouă.

Vedem cum contele Khuen Héderváry se leagănă în iluziile sale trandafirii și cum nu vrea să dea nici o atenție, de pildă marei adunări publice de Duminecă, cu toate că glasul acestei adunări, dar mai ales faptul neobișnuit al afluenței de 40.000 de oameni, e fără îndoială un memento prea serios pentru guvern și în acelaș timp un indiciu pentru evenimentele ce se pot aștepta.

Rezolvirea chestiilor militare din Ungaria.

De decenii încoace chestiile militare au fost stânca de care s'a sfărâmat naia guvernelor ungurești. Guvernele cari s'au pârîndat și crizele politice cari au frământat viața noastră publică au avut la temelul lor chestiile militare.

Chiar de aceea face senzație știrca ce i-se comunică, din Viena, marelui ziar „Frankfurter Zeitung”. Corespondentul vienez al acestui organ serios e informat că Maj. Sa ar fi dat contelui Khuen-Héderváry îndrumarea să-i facă propoziții în ce privește rezolvirea chestiunii steagurilor și a emblemei. Contele Héderváry a cerut amânare pentru a nu aduce deodată prea multe chestiuni în discuție. Amânarea i-a fost acordată. *Dorința Maj. Sale e ca încă sub domnia sa să se rezolve toate chestiunile constituționale controversate ca monarhia să treacă sub altă stăpânire — împăcată și liniștită.*

Impăcarea națională din Austria. Deodată cu închiderea Reichsrathului ajunge din nou în planul întâi chestiunea împăcării popoarelor din Boemia.

Reprezentanții proprietarilor mari, constituționali și conservativi, au ținut în Praga o conferință intimă în care au discutat și chestia împăcării. Contele Clam-Martinitz, a fost raportorul. Conferența a declarat că gruparea lor e gata să primească, ca și în trecut, rolul de intermediare între cele două tabere naționale.

Tratatul de împăcare se vor începe însă numai la începutul lui Septemvrie.

Contra obstrucției. Alegătorii guvernamentali din cercul Sásd, asistând la darea de seamă a deputatului lor Mándy Sámuel, au primit un proiect de rezoluție prin care condamnă obstrucția justhista.

Ca pe vremea lui Széll...

Interpelări fără răspuns. În ședința de azi a Camerei deputaților, opoziția a pornit o scurtă discuție la regulamentul cu privire la interpelări. Doi oratori, între ei și Polonyi Géza, amândoi pe vremuri coaliționiști, au constatat — cu durere — că miniștrii nu-și fac datoria de-a răspunde la interpelările ce li-se adresează. Și azi aproape 100 de interpelări își așteaptă răspunsul.

Firește, opoziția a aplaudat aceste constatări pe cari guvernamentalii le-au primit cu întrepreri ironice: „Tot așa a fost și pe vremea coaliției”...

Polonyi a propus numai decât ca miniștrii să fie advertizați a-și implini datoria și, în acelaș timp, 20 deputați au cerut votare nominală și amânarea ei pe mâne...

Atât s'a făcut și în ședința de azi: s'au executat votările nominale amânate de ieri pe azi și s'au cerut noi votări nominale cari s'au amânat pe mâne.

La sfârșitul ședinței votările nominale s'au întrerupt pentru ca să vorbească fostul ministru

...Béla, actualul președinte al comisiei militare. A vorbit pentru proiecte. Guvernul a mai avut azi încă o satisfacție: presa județului Tolna prin care se condamnă obruștia....

Micile răutăți și rostul lor.

Vântul „Viitorului”. — Ape turburi. — Echiocitate crasă a „Românului”. — O întrebare. București, 18 Iulie v.

Opinia publică din România este asvânt pe deplin edificată asupra destrăbălărilor campanii pornite în contra „Tribunei” și aceia, cari, spre a răzbuna jignirea pe care o dreaptă critică le-a adus-o, au creat că vor putea mistifica publicul românesc, confundând interesele lor personale cu acelea ale partidului național. Ziarele, cari altădată, din lipsa de control a directorilor, aveau o atitudine hotărât ostilă, determinată de anonimi fără de scrupule, încep să revină la vechia lor conduită de „ziarul naționalist Tribuna”. Ici colo mai citim câte-o notiță curioasă, procurată bineînțeles tot fără controlul directorilor, de oameni cari au interesul să dovedească d-lui Goldiș că au și ei rost. Este asemenea exhibiții putem trece cu zîmbet de ironie cel mult, mai ales așând în vedere că în timpul verei seceta și subiecte băntuie sărmanele redacții bucareștene.

Nimenia nu-și poate închipui că atitudinea curioasă a „Viitorului” de pildă este creată de directorii acestui ziar. Afirm categoric: D-nii I. G. Duca și C. Banu nu au cunoștință de notițele malițioase strecurate în acest ziar la adresa „Tribunei”. Nu mirat nu ne mirăm. Notițele acestea pot angaja întru nimica ziarul, ci numai acel care le scrie și ar face bine să și le rălească.

Spre a pune odată pentru totdeauna păt acestor mici proiectile fără de nici efect, reproduc din articolul publicat în nr. 1067 al „Viitorului” apărto. Articolul apărut imediat după izbucnirea conflictului dintre „Tribuna” și cei câțiva domni ai comitetului executiv — nu partidul național, domnul meu! —

„In definitiv ce se potrece în Ardeal? Ce s'a petrecut în viața tuturor popoare, cari au pornit la luptă, fără a-și da seama de puterile de cari dispun. Au por-să cucerească cerul fără a-și seama că nu este al lor nici mântul pe care-l calcă în picioare. Fiii aleși ai poporului au început să se întrebe: Care-i cauza atâtor îngeri pe toate terenele? Și răspunsul a fost că această cauză trebuie căutată în mul rând în mijlocul acestui popor.

„S'a dat strigătul de alarmă. S'a pornit un Sturm, und Drang pentru desrobirea țărilor din lanțul tradiției, pentru înmarea lor pe o cale nouă, care la originea ei să aibă realitatea. S'a pornit un război de înnoire sufletească, în fruntea

căruia stă cântărețul pătimirii noastre. Deviza lui este: Jos vâlul de amăgire, care acopere toate acțiunile noastre, jos aureolele create în jurul unor acte în realitate de nici o valoare, cari au făcut însă din mediocrități adevărați eroi. Un popor, care aspiră la adevărată viață națională nu trebuie să se lase ademinit de strălucirea înșelătoare a mirajului. Să se spună adevărul curat asupra tuturor manifestărilor culturale și politice. Să ne cunoaștem pe noi. Să ne cunoaștem valorile, de cari dispunem, să cumpănim bine și puterea și valoarea dușmanului. Și numai astfel vom ști unde mergem, vom ști se rezultat poate să aibă energia cheltuită.

„Ce păcat poate fi în această deviză? Nici unul! Articolul intitulat „Ape turburi” termină astfel:

„Când vântul de primăvară începe să sufle peste dealuri, topind gheturile, alvia râului se umflă, se turbură. Și viața politică a fraților de peste munți se aseamănă cu alvia fluviului turburată de zăpezile topite de vântul de primăvară. Aceasta va ține o zi, două, până când fluviul se va limpezi, oglindind în unda-i de cristal toată lumina soarelui de vară, toată splendoarea cerului senin.”

Astfel s'a exprimat „Viitorul” asupra conflictului din Ardeal. Micile răutăți ce le vedem azi au mai mult menirea de a fi reproduse de ziarul dlui Goldiș, care nici până azi n'a revenit asupra mojițiilor, pe cari l'am somat să le retracteze și cari mă fac să trag concluziile asupra simțului de rușine al acestui domn ce patronază toate murdăriile.

Mă gândesc la mijloacele la cari recurg toți cei vinovați spre a-și câștiga simpatia oamenilor cinstiți. O, sunt așa de variate aceste mijloace. Vă aduceți aminte de cuvintele pe cari ziarul vinovat al dlui Goldiș le-a adresat dlui Iorga cu ocazia jubileului, la care au luat parte toți cei buni și curați la inimă. Cum se vedea falsitatea în vorbele late ale „Românului”. Ai fi crezut poate că acest ziar a adoptat crezul proclamat la 23 Aprilie 1910. Nici pe departe. Dovadă căldura, cu care sunt primite toate rândurile lui Duiliu Zamfirescu, asupra căruia d. Iorga și-a spus cuvântul, ale cărui sentimente față de cultura și literatura din Ardeal sunt în deobște cunoscut, și care probabil se bucură că și-a găsit un ziar, în care să-și poată răzbuna tot sângele rău ce i-l'au făcut ardelenii, când cu readucerea în discuție a plagiatului. Mă rog: Cine are dreptate, d. Iorga sau d. Zamfirescu? Echivocitățile sunt condamnabile. D. Goldiș să se pronunțe categoric. Dacă e om cinstit s'o facă asta. A umbla cu doi bani în trei pungi nu i-se cuvine nici chiar d-sale, care nu poate suferi pe „copiii tâmpiți din părinți bețivi”. Să se pronunțe: Care atitudine o aprobă față de mișcarea culturală și literară din Ardeal, a dlui Duiliu Zamfirescu, sau a dlui Iorga? Aceasta spre liniștirea opiniei

publice adusă într'o curioasă nedumerire. Căci ori și cine este convins că nu poți sluji la doi domni deodată, chiar de ți-ar porunci-o aceasta „stăpânul tău, care este partidul național”.

Mă gândesc însă la situația unui om, care știe că poartă răspunderea păcatului de a fi adus vrajba între frați. Mă gândesc la adevărata lui vânătoare după simpatii și nu știu dacă întrebarea mea îl va găsi acasă. I. U. Soricu.

Scrisori din Iași.

N'aș mai fi desmormântat din cartea prăfuită de vremuri lucruri dureroase pentru noi, întâmplări și fapte ce ne jignesc, ne dor, ne întristează. N'aș mai fi deschis studiul repositului N. Șuțu „Notions statistique sur la Moldovie”, de n'aș fi fost lovit în fiiece număr aproape al „Tribunei” de notița următoare: „Ziarul nostru a hotărât publicarea unui tablou statistic a tuturor negustorilor, industriașilor și meseriașilor români din Ungaria...”

Socot nimerit pentru o mai lămuritoare îndrumare, pentru formarea unei judecăți complete, care să evedenteze într'un paralelism precis aceeași stare statistică a meseriașilor și negustorilor din Iașul Moldovei eucerite și din Ardealul iudeo-maghiar, să dau publicității un tablou cuprinzând „lista negustoriilor și meșteșurilor exercitate de pământeni în Iași în anul 1849”, în comparație cu aceeași listă, pe anul 1911, extrasă după raportul general al Camerei de Comerț și Industrie din Iași.

Nu poate glas mai eloquent, mai magistral, convingere mai strălucită, pătrundere mai scrutătoare ca scrisul rece, neîndurat, fatal par'că, a cifrelor. Totdeauna în fața unui tablou statistic rămâi mut, fără putere, dezarmat, aproape demoralizat. Vorba cea mai impetuoasă, pornirea cea mai vehementă, ironia cea mai incizivă, își poate găsi o replică fericită, poate fi bravată triumfător, poate la urmă înădușită prin violență; în fața cifrelor însă rămâi neputincios și ori ce cuvânt, ori ce atitudine e de prisos.

E bună de multe ori și uitarea; e de sigur cea mai supremă mângâiere omenească. Uitând, veșnie ai iluzia omului neîncercat, gata ori când să intri într'o nouă luptă, în stare să primești o nouă lovitură.

Și uite — consecvență — deși trăim aceeași viață, uităm adesea întâmplările zguduitoare prin care trecem, nepotrivirile cele mai strigătoare, suferințele și păcatele cele mai nenorocite.

Căci o suferință și un păcat fără seamăn, față de trecutul nostru atât de frumos, față de prezentul nostru care înseamnă cheazășia timpurilor celor ce or să vie, un păcat fără seamăn zic, e întristătoare stare de umilire în care ne aflăm pe terenul industrial și comercial față de evreii cutropitori. Cum se aflau meșteșurile și neguțătoriile noastre românești pe la 1849, și cum se află ele astăzi, e ceva de speriat. Nu vom adăoga dela noi nici un cuvânt, o cifră, ci vom lăsa să urneze schițarea acestui penibil tablou, lăsând fiecăruia puțința judecății celei mai obiective.

Tablou.

Pentru a se învedera cum se înfățișau cu 60 de ani în urmă, la 1849, comerțul și meseriile în Iași și cum se înfățișează astăzi:

Cum a fost odinioară:
Negustori și meșteri Români.
In 1849

Bacali 115. Cărciumari 178. Pitari 75. Casapi 57. Brașoveni 18. Rachieri 86. Christigii 18. Argintari 9. Blănari 65. Cărciumari-pălării 32. Abageri 18. Pescari 58.

„Asociațiunea industriașilor de mobile” din Brașov

mandă în aten-
n. public, depo-
său bogat în

mobile

pentru camere de dormit, sufragerie, camere garcon și sa-
loane la în întreprindere efectuarea aranjamentului complet al
locuințelor și bucătăriilor; al edificiilor publice (școli, palate pu-
blice) împreună cu tapetăria lor.

Prețurile moderate, pe lângă condiții favorabile. — Se poate privi fără a deobliga la cumpărare! — Cataloge gratuite!

„Brassói Butorkészitő Iparosok Arucsarnok Szövetkezete”, Strada Vămii nr. 36.

Cum e azi:
Negustori și meșteri Români
In 1911

Bacali 6. Cârțumari 50. Pitari 3. Casapi 36. Brașoveni nici unul. Rachieri nici unul. Chiristigii nici unul. Argintari nici unul. Blânari nici unul. Cuciumari-pălărieri nici unul. Abageri nici unul. Pescari nici unul.

Cum e azi:
Negustori și meșteri Evrei
In 1911

Bacali 83. Cârțumari 337. Pitari 65. Casapi 70. Brașoveni 8. Rachieri 3. Chiristigii 13. Argintari 6. Blânari 14. Pălărieri 27. Abageri 5. Pescari 23.

Las să cadă sub ochii ficăruia înșirarea acestor date de o rigurozitate matematică; las să vadă ori cine excepționala situație în care trăiește, sub toate raporturile. Iașul politicianismului nostru tranșant; să cunoască cu toții cauzele ventru cari în Iași mai cu seamă — și aceasta ca o consecință logică a faptului că starea economică a ori căruia popor, a ori căruia oraș, cristalizează puternic ascunzăturile ființei sale, complexitatea celor mai variate și mai curioase fenomene sociale și politice — de ce în Iași mai cu seamă, ori ce ciocnire de idei, ori ce tulburare politică mai ales, ori ce neînțelegere cât de neînsemnată în fond, îmbracă haina celei mai atletice bătălii, schițează gesturile celor mai desperate hotărâri.

De sigur atmosfera aceasta supra-naturală, nervul acesta încadrat peste măsură, aproape obositor, care la cea mai mică atingere face să se cutremure în ondulări repezi, precipitate, întinderi disproporționate de mari, încruntarea aceasta de veșnică nemulțumire; nu e decât rezultatul fatal la care ajunge ori ce luptă ascunsă, purtată cu arme de o violență diabolică, cu planuri și intimidări scandaloase, cu izbucniri violente de o atitudine bolnăvicioasă, cu potoliri pripite ce ascund în ele mânia unei răsbunări nevăzute. Nețigădui. În Iași se duce o luptă titanică, monstruoasă, o luptă de exterminare economică. Și cu atât e mai scandaloasă, cu cât firele ce-i alcătuiesc dibăcia sunt nevăzute; e cu atât mai umilitoare cu cât în reușita ei e ajutat, conștient sau inconștient, de atitudinea unor anumite grupări politice, de osanalele „unei anumite prese”.

Iată de ce, fie ea cât de hotărâtă, ca o reacțiune prielnică, necesară — în Iași mai ales — lupta naționaliștilor democrați sub conducerea minunată a dlui prof. economist A. C. Cuza, e bine venită; iar mintea cumpănită, cinstită, nu-i găsește altă cauză, decât, desperata stare de înjosire economică mai ales, în care a binevoit să ne aducă înțelepciunea celor ce și astăzi din înălțimea celei mai ridicole majestăți tronează.

Corneliu Carp.

Din protopopiatul Făgetului.

P. S. Sa Episcopul Caransebeșului în vizită canonică.

O adevărată zi mare de bucurie și de praznic a fost pentru ziua de 3/22 Iulie a. e., când P. S. nostru Domn Episcop diecezan Dr. Miron E. Cristea după o călătorie continuă și obositoare de o săptămână prin tractul Făgetului — însoțit de d. secretar consistorial Dr. Corneanu, de vrednicul protopop tractual Sebastian Olariu, de profesorul de cântări și tipic George Petrescu și de diaconul Pavel Magdescu ambii din Caransebeș — a ajuns pe la orele 9 în comuna Mutnicul-mic. Sunetul clopotelor și bubuitul trascurilor a vestit îndată în întreg ținutul sosirea Prea Sfinției Sale. La intrare în comună P. S. Sa a fost întâmpinat de credincioșii din comuna filială Draxinești în frunte cu părintele administrator Alexandru Popoviciu din Bucoveți. P. S. Sa s'a coborât din trăsură și luându-și mantia episcopescă, însoțit de diaconul Pavel Magdescu și de protopopul tractual Sebastian Olariu, s'a alăturat la litie și astfel au venit până înaintea bisericii, unde apoi administratorul parohiei, Emiliu Damsa,

preot în Furdia a întâmpinat pe P. S. Sa cu cuvinte frumoase, arătând starea în care se află comuna.

După cuvântul de primire a părintelui Emiliu Damsa, P. S. Sa însoțit de diaconul Pavel Magdescu, de protopopul Sebastian Olariu, precum și de preoții Alexandru Popoviciu și Emiliu Damsa, a săvârșit la umbra arborilor din curtea bisericii o rugăciune de mulțumire, stropind credincioșii cu apă sfințită, a rostit apoi P. S. Sa o cuvântare frumoasă plină de învățături și povețe părintești către credincioși, cari s'au emoționat adânc. După săvârșirea ceremonialului P. S. Sa a intrat în biserică, unde pictura veche a bisericii și icoanele sfinte a plăcut mult P. S. Sale. După aceea P. S. Sa cu întreaga suită s'a urcat în trăsuri și în sunetul clopotelor și bubuitul trascurilor a părăsit comuna Mutnicul-mic.

Aproape de Mutnicul-mic a ieșit în calea P. S. Sale o ceată de călăreți frumos îmbrăcați în hainele ior țărănești din frunțașă comună Furdia, astfel însoțiți am luat drumul către Furdia. Apropiindu-ne de comună din depărtare s'a observat o mulțime mare de popor la marginea comunei, care a întâmpinat cu strigăte înflăcărâte — de „să trăiască” — pe P. S. Sa. Arcurile triumfale, precum și strada care conduce la biserică și care era împodobită frumos cu verdeață și așternută cu iarbă verde, a fost impunătoare. La intrare în comună trăsurile au început a merge încet și astfel am ajuns aproape înaintea bisericii, unde preotul George Garoiu, cu o mulțime nespusă de credincioși, a așteptat cu litia — P. S. Sa.

După ce părintele George Garoiu a salutat cu cuvinte frumoase pe P. S. Sa, am intrat cu aceeași asistenți ca și în Mutnicul-mic în biserică. Biserica îndată s'a umplut de credincioși, încât nu mai era loc gol. Aici în biserică s'a săvârșit sfințirea apei mici din partea P. S. Sale însoțit de diaconul Pavel Magdescu, de vrednicul protopop tractual S. Olariu și de preoții din loc G. Garoiu și E. Damsa. După ce s'a săvârșit actul sfințirii apei mici, P. S. Sa a stropit cu apă sfințită și a binecuvântat pe credincioși, apoi a rostit o cuvântare frumoasă și pătrunzătoare, așa, încât mulți au vărsat lacrimi ascultând povețele și învățăturile înțelepte ale Prea Sfinției Sale.

Când am ieșit din biserică credincioșii din comuna Hanzești întâmpină pe P. S. Sa cu plânsoarea, că comuna lor e mică și săracă, iar biserică slabă, la ce P. S. Sa, mișcat de grija părintească față de fii săi credincioși — a cinstit epitropieci parohiale una sută (100) cor., cu scopul ca să se repare cele de lipsă la sfta biserică. Pentru această faptă nobilă Dzeu să răsplătească P. S. Sale cu lungime de zile și sănătate și fericire deplină. Am intrat apoi în curtea frumoasă a școlii confesionale, unde s'a pregătit o șatră mare de verdeață împodobită înlăuntru cu țesături românești, în care apoi s'a servit un prânz festiv în onoarea P. S. Sale.

După prânz P. S. Sa a petrecut între credincioșii comunei Furdia până către 5 ore d. a., când apoi însoțit de mai mulți credincioși din Furdia, a nărăsit comuna. Trecând prin valea frumoasă și răcoroasă ce desparte comuna Furdia de Gladna-germană, peste puțin am ajuns în Gladna-germană, și aici poporul a așteptat în număr frumos pe P. S. Sa. Prea Sfințitul Domn Episcop a cercetat biserică apoi a plecat către Gladna-română. Aci preotul administrator Romul Furdui din Zold, deasemenea în fruntea credincioșilor a ieșit cu litia la marginea comunei și astfel am mers către biserică. În biserică s'a săvârșit vecernia cea mare de către P. S. Sa D. Episcop, însoțit de diaconul P. Magdescu, de d. protopresbiter Sebastian Olariu, de preoții R. Furdui din Zold, Unipan din Pupănești și de G. Garoiu din Furdia. Răspunsurile precum și cântările de lipsă s'au rostit cu cea mai mare acurateță și frumusețe de d. profesor George Petrescu din Caransebeș și de învățătorul Bugariu din Bichigi, precum și toate comunele amintite mai sus. La sfârșitul vecerniei P. S. Sa deasemenea a rostit o cuvântare frumoasă către credincioși, împăr-

tășindu-i de preainalta binecuvântare arhierescă. După vecernie P. S. Sa a cercetat școala confesională de nou zidită, apoi pe mai mulți frunțași din comună; după aceea s'a întors la ședința ppresbiterală din Făget.

Adevărată zi mare de praznic și de veselie a fost deci pentru noi ziua 9/22 Iulie, căci mintea noastră mărginită nu a fost capabilă a-și face închipuirea, că părintele nostru cel mai înalt sufletec, capul diecezei, vlădica, să se coboare cu demnitatea Sa arhierescă la vetrele fiilor săi credincioși.

Iată însă P. S. nostru Domn Episcop Dr. Miron E. Cristea a descoperit această taină pogorindu-se, fără a cruța osteneala, cu demnitatea Sa înaltă în mod faptic la vetrele fiilor săi credincioși, vindecând durerile și necazurile, precum și îndemnându-ne tot mai mult prin povețele și învățăturile sale preaintelepte la păstrarea credinței noastre strămoșești. Pentru aceasta Dzeu să dăruiască Prea Sfințitului nostru Episcop diecezan Dr. Miron E. Cristea viață și sănătate plină de fericire, ca să-și poată ajunge scopul măreț la ce tinde. Intru mulți ani Stăpâne!

Un preot asistent.

Primul Congres Universal al Raselor.

Ședința III și IV.

(Sfârșitul corespondenței din numărul trecut)

În ședința a treia au mai vorbit și alte persoane, dar mai interesantă decât toți a fost dna Annie Besant, care în cuvinte foarte simțite, expus situația în care se află Indienii în propria lor patrie, fără ea să se poată totuși apăra, căci a spus dna Besant, nu au nici dreptul cuvântului Locuitorii Indiei, spune vorbitoarea, au dreptul să se bucure de aceleași tratamente în celelalte părți ale imperiului britanic, de care ceilalți locuitori se bucură în India. Indienii trebuie tratați cel puțin tot așa cum sunt tratați străinii în țara lor. și în sfârșit, a încheiat dna Besant. Indienii au dreptul să se bucure de binefacerile culturii în loc de a fi stingheriți în apropierea ei.

Ședința a patra a fost consacrată în parte chestiunilor cu caracter economic. Deschisă sub președinția de onoare a unui reprezentant japonez ședința a fost destul de interesantă. Discuția a fost deschisă de d. John A. Hobson, care pentru această ședință a comunicat și un raport despre „Deschiderea târgurilor și a țărilor”. Introducând subiectul de discutat, vorbitorul arată că, de treptat, comerțul întinzându-se dela schimbul local a ajuns să pună în legături neamurile lumii întinzând mai departe către unificare, prin standardizare, reducând astfel cât mai mult piedecile. Problemele economice însă implică și alte greutăți decât numai chestiunile de schimb; mai avem de ținut seama de muncă, adică de salar și „standard of living”, având în vedere condițiunile care influențează diferența între deosebitele țări și părți ale globului.

În partea a doua a ședinței s'a vorbit despre contactul pașnic între civilizațiuni. În acest scop s'au grupat patru rapoarte-memorii referindu-se la: 1. Știința și Arta, Literatura și presa; 2. Inițiativa privată în organizația lumii; 3. Institutul internațional de agricultură; 4. Institutul Batak din Leyden.

Vorbitorii care au luat parte la „discuții” s'au mărginit la expunerea rezultatelor sforțărilor instituțiilor cu care ei sunt în legătură, instituțiuni ce au scopul de a propaga pacea.

DAJKOVITS E.

Atelier de fotografii artistice,
— — de primul rang. — —
ORADEA-MARE, Palatul Sas.

Fotografii și portrete, reproducții după fotografii vechi și noul în mărime naturală, expuneri de obiective speciale pentru interior, acatice, și lucrări în aquarel și olei artistic execu-

eleivelor din școala comercială. Forma și conținutul se pot afla dela Direcțiune. Pentru orice informațiuni mai detaliate părinții și tutorii școlărilor să se adreseze la Direcțiune.

Carnetul unui privitor.

— Cântec dela Chio. —

„Gruparea din jurul „Tribunei” ca grupare literară, e neonestă și trebuie să dispară”.

Zoilă.

Maestre dragă, ai dreptate, Ți-o jur pe umbra lui Porsena, Noi, ca grupare literară, De mult abandonarăm jena.

Și versul tău sonor de Pinder Format în țara cea etruscă Noi ăstia neonesti îl punem În rînd cu'n bizăit de muscă.

Zîmbim când trece prin zăvoaie Cochet și gureș „Cucul-Riga”, Și când răsare sfîntul soare Cu „Andilandi catariga”.

Noi n'avem gândurile care Rădicoli pe atîți îi fac „Noi vrem pămînt” ne e lozinea Și nu strigăm „Noi vrem bumbac”.

Noi devorăm cu sete proza Atător „sasi” Agârbișeni Și nu-l cităm pe Schopenhauer Ca pesimistul din Soleni.

Că suntem neonesti, maestre, O știm noi asta cam demult — Pentru Ascanio de pildă Avem un veritabil cult.

Citim ale lui Gherea critici Pe domnul Iorga-l ascultăm Ba une-ori chiar pe Carducci Obişnuim să-l consultăm.

Această neonestitate Ne-a compromis pentru vecie. — De-ar fi vre-o apă pe aproape Am învăța vre-o meserie!...

Rămurel.

Cronică externă.

Chestia marocană și Anglia. Ziarul „Le Temps” publică următoarele din Londra: „Guvernul englez continuă să urmărească chestia cu cea mai mare atenție, dar nu s'a hotărât încă asupra hotărîrii. Este sigur că s'a discutat oportunitatea de a trimite un încredințat la Agadir. Această hotărîre nu se va lua decât în cea mai extremă împrejurare.”

Prin fiind actuala încordare a relațiilor germano-germane, faptul că într-o rază solitară ar fi în față un bastiment englez și un bastiment german, comandate de ofițeri cari ori cât de departe ar fi, nu sunt diplomați, riscă să se producă incidente asemănătoare cu cele dela El-Kear, care consecințe pot să fie cu mult mai grave. Este de așteptat despre compensațiile teritoriale pe care guvernul englez ar fi convins să le acorde Germaniei în cazul în care nu cred ca Anglia să fi impus Franței vre-o condiție.

„Un oraș neliniștea crește în mod vădit”. Ziarul corospondentului lui „Le Temps” insistă asupra panicii provocată la bursă de încordarea relațiilor anglo-germane. Ziarul englez „Times” publică următoarele în legătură cu negocierile: „E evident că Francezii vor discuta cu dragă față de concesionile ce trebuie acordate Germaniei într-un spirit echitabil și liberal, e foarte probabil că vor consimți la o rectificare a frontierei dela Camerun la Congo. Congo francez este un vast teritoriu cuprin-

zând districte interioare cari pot să fie agreabile Germaniei ca și coasta, a cărei atribuție nu va deștepta susceptibilitățile în aceeaș grad. Suntem doritori de a vedea reversa terminându-se în mod amical: dar după cum a spus d. Lloyd George cea mai bună metodă pentru a consolida pacea este că toți se înțeleagă care trebuie să fie condițiile păcii.

Ziarul „Western Morning Post” anunță că vizita flotei engleze în Oceanul Atlantic în Norvegia a fost suprimată dată fiind noua fază a chestiunii marocane și atitudinea Germaniei.

„Norddeutsche Zeitung” în revista sa săptămânală spune că atitudinea Angliei în chestia marocană e o urmare a articolelor ziarelor londoneze; declarațiunile ministrilor au avut de scop să risipească neliniștea creiată de presă despre situația europeană.

De aceea, primul ministru Asquit, în declarația sa din 27 curent a calificat de răuvoitoare și fără temei știrea ziarelor după care Anglia s'ar gândi să se amestece în negocierile altor puteri privitoare la niște teritorii din Africa de Vest și în afară de Maroc.

Ziarul german termină acest articol spunând: Faptul că Asquit a subliniat menținerea intereselor engleze în Nordul Africeii ne surprinde cu atât mai puțin că tocmai situația creiată în Maroc prin niște fapte care ies din dispozițiunile actului dela Algeziras au dat prilej unei intervenții germane și prin urmare unor convorbiri în Franța și Germania.

Răscoala din Albania În apropiere de Hoti, răsvrățiții au atacat niște soldați turci cari se duceau la o corvadă de apă: doi soldați au fost uciși și alți doi răniți. Apoi o luptă vie s'a iscat între răsvrățiții și posturile din apropiere cari alergară în ajutor: donă piese de munte au fost întrebuintate. Trupele au avut șase morți și numeroși răniți.

Comandantul expediției din Albania vestește o serie de atacuri din partea răsvrățiților în contra trupelor lângă Broja și Selee în zilele de 25, 26 și 27 curent. Răsvrățiții au fost mercu respinși.

După cele ce spun ziarurile, ministerul de războiu ar fi hotărît să cumpere 2000 cai pentru artilerie în Ungaria și Rusia; alți 1500 vor fi cumpărați în Albania și Anatolia.

INFORMAȚII.

A R A D, 1 August n. 1911.

Librărie la Consistoriul gr. or. român din Oradea-mare.

Ni-se serie: Un caz de un cinism revoltător s'a petrecut zilele acestea în urgisita oficiină consistorială a vicarului Mangra. Începând cu Miercuria trecută s'a distribuit congrua preoțimei bihorene. Roiau modeștii preoți ai Bihariei spre clădirea mohorâtă a consistorului să-și scoată părălulele, — unica mângăiere în aceste zile de arșiță cobitoare a foame. Întorcându-se însă, fluturau în mână stingheriți par'că o cărtuție de-o culoare spălăcită. Ce să fie mă întreb? Să fie vre-o ediție nouă românească și efitină a s. Scripturi; să fie oare vre-o antologie din scipiturile geniului românesc? Nu. Era „celebra” broșură a fie ertatului Slavici: „Zbuciumări politice...” Și m'au dumerit bunii păstori cu glasul alterat de scârbă și indignare că oropsita broșură li-s'a impus *ex offo* în schimbul unei coroane. Refuzul ar fi atras urgia nesăbuită a imaculatului organ bisericesc numit consistorul ortodox român al Orăzii-mari. Întrebăm însă: reputația de politician sau finanțele dlui Slavici au fost avizate la o atare dispoziție? Astfel își înțelege o instituțiune bisericască misiunea sa culturală.

După acest caz de precedentă nu va putea veni mâne tot acest consistor și să impună preoțimii abonarea fițuicei „Nagyváradi Naplo” d. p. sau alte maculaturi, de aceeași calitate cu spasmodicele „sbuciumări” ale dlui Slavici. Doamne, unde-i omul să pună odată capăt acestor orgii politice, ce se desfășoară hâdoase sub aripile bisericii noastre? X.

Din cauza sfintei sărbători de mâne, Sftul Ilie, numărul următor al „Tribunei” va apărea numai Joi noaptea la orele obișnuite.

— **Buletin meteorologic.** Institutul meteorologic anunță scăderea temperaturii cu ploii sporadice.

Temperatura la amiază a fost 22° în Buda-pesta, 28° în Arad.

— **Pentru incendiații din Consantinopol.** Din Viena se anunță: Maj. Sa a contribuit suma de 20.000 cor. pentru ajutorarea incendițiilor din Constantinopol. Spre acelaș scop a contribuit 6000 cor. și guvernul austriac.

— **Se poate?** Într-o corospondență mai lungă primită la redacție din părțile Noehricului se afirmă, că învățătorul Augustin Tichindeleanu din Alțina uitându-și de chemarea sa cea adevărată, s'a pus în serviciul unui avocat semit crețcerând satele noastre după clientelă. Ocupațiunea aceasta fiind absolut incompatibilă cu chemarea unui învățător român, ne mîrginim de astădată a atrage asupra cazului semnalat, atențiunea forurilor competente. — „Tel. Rom.”

— **Incendii mari.** Duminecă la amiază, un incendiu a pustiit stațiunea balneară din Koritnica, județul Lipto. Incendiul a izbucnit în localitățile balneare rezervate pentru femei și a stîrnit o panică enormă. Mulți oaspeți cari se scaldau au eșit pe stradă învelii numai în cearșafe.

Ajutat de un vînt puternic, incendiul s'a întins, înghițînd și celelalte clădiri balneare și cele două hoteluri mari.

Abia la orele 4 d. a. au sosit pompieri din Rosenberg cari au localizat focul.

Luni după amiază s'a aprins teatrul de vară din Steinamanger (Szombathely). Pompierii numai cu greu au reușit să localizeze focul, fără a putea însă mîntui teatrul, din care n'au rămas decît câteva grînzi afumate.

— **Contele Andrassy în România.** Din Brașov ni-se serie: Contele Andrassy s'a întors azi, Sîmbătă, din excursia sa făcută în România. Contele Andrassy a fost cu automobilul până la Sinaia și a rămas încîntat de frumuseța văii Prahovei. Din Brașov a plecat la Făgăraș și Bran.

— **Apași în București.** Cetim în „Voința Națională” din București:

O încercare de o excepțională gravitate a fost semnalată Duminecă seara autorităților centrale polițienești de către d. comisar Teodoru dela circ. 21, delegat să țină locul dlui comisar Andreescu, șeful circ. 23 din str. Bradului.

Două bande compuse din indivizi fără căpătâi, cari se dușmăneau de multă vreme, s'au încăierat și au tras focuri de revolver, iar în locul secției s'au bătut până la sânge.

Iată amănunte complete asupra acestui grav scandal:

Pe calea Dudești, în jurul cartierului femeilor ușoare, mișună câteva zeci de haimanale, cari profită într'un mod neomenos de nenorocitele din acele localuri.

Mare parte dintr'înșii, indivizi cu caziere, foști pușcăriși sau lucrători de prin împrejurimi, derbedeii, constituiți în două bande temute, se dușmăneau de moarte.

Banțele sunt una sub conducerea unui vestit bătaș Ciobănoiu, iar cea de a doua are ca șefi pe frații Păun, tot așa de cunoscuți în aceste suburbii.

Duminecă seara, Ciobănoiu, în fruntea unui grup de tovarăși, zărind câțiva din tabera adversar, a voit să-i ia la bătaie și ca să înceapă, a tras focuri de revolver în ear.

Sergentii de oraș postăți pe acolo, nu au dat însă răgaz pungașilor, și mai nainte ca ei să se

românesc”) în pavilionul localităților
dela Miercurea. Inceputul la orele 7

Petrecere de vară la „Rondo”. In caz
nefavorabil în sala festivă a școlii.

VICTOR GRAUR.

universal, medic școlar calificat, profesor de igienă.

Institut de dantistică.

Andrássy-tér Nr. 22. — Etajul I
palatului administrativ (comitatului)

Poșta Administrației.

Fizeșan, Pesac. Am primit 7 cor. cor. abona-
mă la 1 Octombrie 1911.

Redactor responsabil: Iulia Giurgiu.

„Tribuna” institut tipografic, Nichin și c. m.

BEISZ

MIKSA

abrică de
MOBILE

în
adea-mare-Nagyvárad

alea Rákoczi-ut No 14.

(Lângă Apolo).

caută

candidat de avocat

practică. — A se adresa avocatului:
Kozma Antal, Körösbököny (Aradm)

carele, cătră aripa casei destinată lui, pe dru-
lin de zăpadă.

pe un ceas, Anatol. în mâneci de cămașă și cu
de infipte în pletea, ședea în fața mășutei de
și se privea cu complezență în oglindă. Viața
pentru el decât o partidă de plăcere fără între-
pe care cineva avea întotdeauna grijă să i-o
ească. Din acest punct de vedere considera el
și vizita sa la acest moșneag răutăcios și la
și moștenitoare așa de urită, dar așa de bogată.
prevederile lui, toată această afacere trebuia să
sească cu bine.

se rase, se parfumă cu îngrijire, și cu expresia
eritor amabil care-i era obișnuită, el intra la
ău.

valeți se tot învârteau în jurul prințului Vasile,
lui să se îmbrace.

la spune, tată, fără glumă, este ea foarte urită?
el în frantuzeste.

va vorbi prostii, și caută mai ales să fii respec-
amabil cu bătrînul prinț.

lăcă mormăe, plec, zise Anatol. Nu-mi plac moș-
corocănoși.

Gândește-te că soarta-ți va depinde de purta-

brica de tâmplărie

instalată cu putere de mașini

ÖS VICTOR FIAI

Marosvásárhely, Régikorház-utca 3.

Loc deschis

Mulțămită publică.

Aduc la cunoștința onoraților mei oaspeți, prietini și cunoscuți din Arad și jur, că cu 1 August n. a. c. m'am lăsat de ospătăria mea la »Cerbul de aur« din Arad, strada Bockó Nr. 30.

Când aduc aceasta la buna cunoștință nu pot să nu exprim și prin aceasta mulțumitele mele sincere onoraților mei oaspeți, prietini și cunoscuți, cari în ori-ce chip m'au sprijinit și îi rog să mă țină și pe mai departe în buna lor amintire.

Cu toată stima

Alexandru Tessits,
ospătar.

*) Pentru cele cuprinse la rubrica aceasta nu primește răspundere
Redacția.

GRUBER DEZSO

magazin de pălării și articole
de modă pentru bărbați.

Cluj-Kolozsvár,
Colțul străzii Wesselényi și Szép,
vis-à-vis cu hotelul »Fészlk«

Noutăți în pălării de domni și
copii, albituri, cravate și totfelul
de articole.

Prețuri solide!

— Serviciu conștiințios! —

Case de cumpărat

în Vârșeț cu prețul dela 2000 până la
50.000 coroane. Doritorii să se adreseze lui

Jivu Miu,
Vârșeț (Versec) Fonó-u. 13.

Printesa Maria era singură în odaia ei, căznindu-se în zadar să-și înfrineze emoțiunea. Mica prințesă și d-șoara Bourriene primiseră dela cameristă toate informațiunile și știau că tânărul era frumos, oacheș și cu chipul rumen.

Numai decât deteră fuga în odaia prințesei Maria.

— Au sosit, Mario, au sosit, făcu mica prințesă ducându-și cu greutate pântecel și căzând greoaie pe un scaun. Ea purta una din cele mai frumoase rochii ale ei.

D-șoara Bourriene se gătise și ea cu cochetărie, ceea ce da și mai mult farmec chipului ei dragălaș.

— Dar ce, nu-ți schimbi rochia, prințes-o, întrebă ea pe prințesa Maria. O să vie să ne cheme, de aceea n'ar fi rău să faci puțină toaletă.

Mica prințesă se ridică, o sună pe cameristă și ținu cu veselie consiliu, ca să se hotărăscă în ce fel să se îmbrace prințesa Maria. Aceasta se supuse cumnatei sale și d-șoarei Bourriene cu expresia disgrațioasă de victimă, pe care o lua de multe ori chipul ei.

Ea era așa de urită, încât nici o teamă de rivalitate nu putea intra nici în spiritul prințesei, nici într'acela al d-șoarei Bourriene; de aceea începură s'o gătească sincer, cu naiva și ferma convingere pe care o au femeile că toaleta poate infrumșa un chip urit.

Un candidat de avocat

cu praxă, află aplicare în cancelaria sub-
scrisului cu 15 August a. c. pe lângă con-
dițiuni favorabile.

Dr. Ioan Maior,
advocat

Ilia-Murășului (Marosillye).

O prăvălie

mixtă cu casă împreună se află de vânzare.
La cumpărare trebuie 20.000 Cor. — Infor-
mațiuni mai de-aproape la *Pollák Lipót,*
Fönlak (Temesmegye).

Commis

bine versat în branșa coloniilor delicatese
și mărfuri mixte (scurte) cu cunoștința lim-
bilor română, maghiară și germană; află
aplicare la firma: *Ioan Bălc, Caransebeș.*
La ofert e de a se alătura poza și copiile
atestatelor. Tot aici se caută și un băiat ca

învățăcel

din casă bună cu 1—2 clase gimnasiale
sau civile, pe lângă condițiuni favorabile.

DE VÎNZARE,

O MAȘINĂ DE TREERAT CU LO-
COMOBIL, INSTRUMENTE MECA-
: NICE PENTTU UN ATELIER. :

Am în depozit, trăsuri și lan-
deau-uri. Vând apoi, rachiu
: : în mic și mare. : :

CAUT DOUĂ CALFE (SODALI)
DE STRUNGAR ȘI DOI ÎNVĂȚĂCEI.

IOȚA ILKICI ROTAR.

VÂRȘEȚ, PIAȚA ERZSÉBT Nr. 5.

— Nu, chérie, rochia asta e prea deschisă, ea nu-ți
sade bine, spuse prințesa Liza, dându-se cu câțiva pași
mai încolo ca s'o cerceteze pe cumnată-sa. Ai o rochie
de culoarea fragilor, poruncește să ți-se aducă; înțe-
legi, este vorba de soarta ta.

După două sau trei alte schimbări, la cari prințesa
Maria se supuse cu blândete, și după ce i-se ridică pă-
rul pe frunte, ceea ce da chipului ei o altă expresie, și
i-se puse rochia de culoarea fragilor, mica prințesă,
fi dete ocol de două ori, îndreptă aci o cută dincolo
o eșarpă, o privi dintr'o parte, apoi de cealaltă, dar
la urmă tăie văzduhul cu mâna și strigă:

— Nu, Mario, nu se poate... Imi place mai mult ro-
chia cenușie, pe care o porți în fiecare zi. Katia adă
adă prințesei rochia cenușie.

Dar când Katia aduse rochia cenușie, o găsi pe prin-
țesa Maria șezând nemiscată în fața oglinzii și pe o-
braji îi curgeau lacrimi.

Ei bine, prințeso, făcu d-șoara Bourriene, încă o
mică sfortare.

Mica prințesă luă rochia din mâinile cameristei și
se apropiu de prințesa Maria:

— Să vedeți ce simplu o să aranjăm noi rochia asta,
făcu ea. Vocea ei, aceea a d-șoarei Bourriene și risetele
Katiei răsunau ca un ciripit vesel de pasări.

Pregătește **mobilier complete** pentru lo-
cuințe, birouri, magazine, farmacii, biserici
și școale după model în orice sti **Mobilier**
american pentru birouri și sipete cu stro-
ruri pentru acte se pregătesc la comandă

și în diferite callități, precum se vede și din desemn.

PROFESOARĂ

cu cvalificație pentru școlile civile, dă instrucție din limba germană și franceză. Adresa la »Tribuna«.

Wällischhof

stabiliment de hydroterapie și sanatoriu aranjat conform tuturor recerințelor moderne; dietetică după sistemul Dr. Lahmann, (băi de aier, de soare, de abur, de aier cald, de acid carbonic, de oxigen, de radium băi medicinale și electrice, gimnastică etc.) 30 minute depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Indicat la toate boalele nervoase și cele ale schimbului organic (neurasthenie, histerie, amemie, diabet, diathesă urică, reumatism, boale de stomach și de intestine etc.

Cură de slăbire și îngrășare.

În stabiliment nu se primesc morboși de boale infecțioase și boale psihice.

Posta: Maria-Enzersdorf bei Wien.

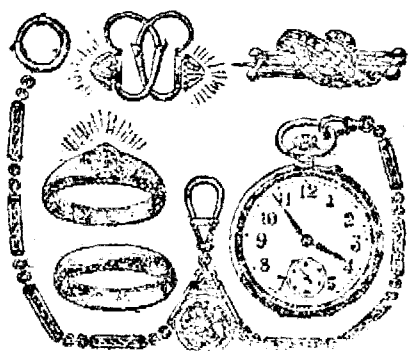
Telegrame și telefon: Wällischhof-Giesshübl bei Wien.

Cu prospecte și cu detaluri stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

A. Slepák, giuvaergiu și ceasornicar

Marosvásárhely, Széchenyi-tér 43. sz.

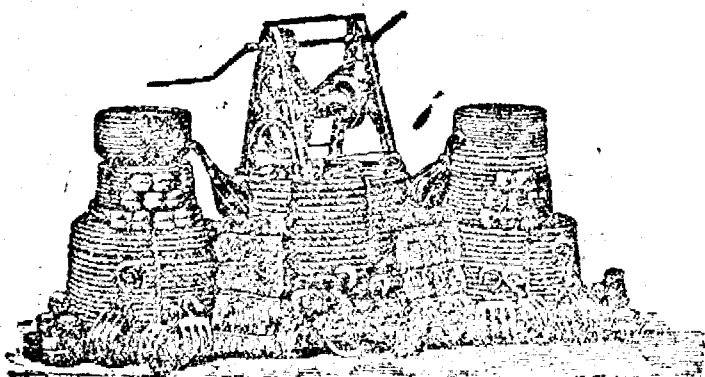
Mare asortiment în ceasuri de buzunar de aur, argint și nickel, în ceasuri de părete. Giuvaergicale fine, cu briliante, obiecte de lux în argint și articole optice. În atelierul meu se reparază ca nouă, lucrurile vechi, anume giuvaergicale și ceasuri, pe lângă garanță **Prețuri solide! — Serviciu prompt!**

Funăria cea mai mare din Ungaria-sudică — este a lui **Joanovics János**. Tot-felul de funii de cânepă, de fir, brăcii, legătoare. Așezare și scurtare de funii de cânepă pentru transmisiuni. — Lugoj (Lugos). Atelierul: strada Făgetului No 77. — Magazin și birou: Piața Izabella. —

Funării de cânepă, pentru uzinuri și economii:

Funii pentru trăsuri (pentru fân), legătoare de snopi, funii pentru boi, opritoare ștreanguri, hamauri, mreje p. pescari, rețele pentru cai etc.

Torturi pentru țesături, brăuri de cânepă și de jută (pânză), bătaoare de cânepă, pânze (Pack) țesături, saci de cânepă, pânză și jută, pânze impenetrabile, sbiciuri, cergi și codoriști etc. etc. **Serviciu prompt!**

KLINGE ANTAL

pictor bisericesc și de icoane sfinte în Nagyvárad, Szent János-u. 11.

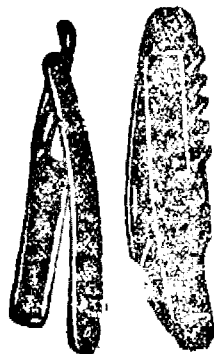
Pregătește gratis tot felul de planuri pentru iconostase și plafoane bisericești.

Ține în depozit cruci mari pentru drumuri de țară și duleie.

Szighety Sándor

atelier de cuțite și točilărie artistică
Budapesta, VII., Strada Akácza No 64.
Colțul Străzii Király.

Se recomandă pentru ascuțirea și repararea de foarfeci, cuțite, brice și tesacuri de bucătărie în condiții ireproșabile și pr. conv.

Mare depozit de unelte și utensilii pentru barbieri, ca foarfeci, brice și curele de ascuțit etc. etc. precum și cuțite de buzunar ș a.

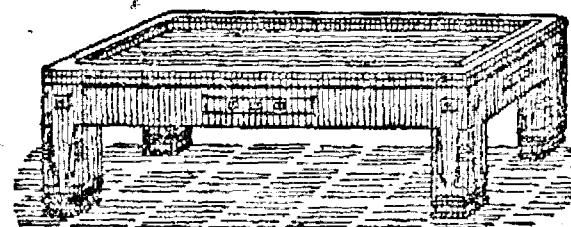
Pentru barbieri se ascut două briciuri gratuit dacă trimit 12 deodată.

Comandele se execută prompt și conștiințios.

— Premiat la expoziție cu medalie de aur. —

H. PÁLLÁN succesor Styászni József

prima fabrică ardeleană de biliarde și țimplărie în Kolozsvár, Dávid Ferenc-u. 3.

Primește aranjarea completă a cafenelelor. La cerere trimite instalatorul de biliarde și în provincie. — Ține mare asortiment de biliarde noi și vechi, bile, cheuri, etc. — Firma fondată la 1875. — La dorință face și țirg de schimb.

Mme Elise Weissberger

mare depozit de corsete, Timișoara-Temesvár-Józsefváros Strada Kossuth Nrul 15.

Fabricațiuni proprii.

Corsete moderne se pregătesc după măsură, pe lângă prețurile cele mai ieftine. Mare asortiment în cordoane de dame.

Primesc reparaturi de branșe.

Comandele din provincie se îndeplinesc punctual.

S'a deschis

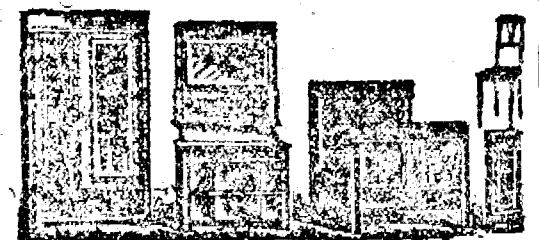

Arad, Piața Libertății No 18

Magazin de mobile

KUNSCH ANTAL

tâmplar de edificii și mobile
NAGYENYED, Rozsa-utca.
(Vis-à-vis de casa comitatului.)

Primește orice lucrări de edificații. Are în depozit aranjamente complete pentru odăi, lucrute în atelierul propriu în cel mai modern stil, dela cele mai ieftine până la cele mai bune, după planuri proprii sau la comandă. — Pentru lucrările mele primesc garanția cea mai extremă. Mare asortiment de mobile de alamă și fier, deasemenea și fotolii.

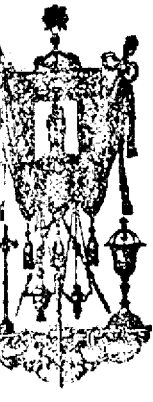
Anunțuri

primește administrația »Tribunei«, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Luca K. Alexievits

pregătitor de haine preoțești
UJVIDÉK.

Recomandă stielul său asortat cu toffelul de revizite și haine preoțești de îmbrăcat în vremea slujbei în biserică. Pregătește tot felul de icoane sfinte legate frumos cu aur și mătășă, steaguri, prapore și altele. Icoana Mormântului lui Christos îl face foarte frumos. La cerere trimite catalog și preț-curant gratuit.

Institut de pictură bisericească în Sighetul-Maramureșului.
(Templomfestészeti Müintézet, Mármaroszigeten).
Cancelaria: Piața Erzsébet-fő tér No. 11, ușa 18.

Ne angajăm pentru pictarea în stil modern și foarte artistic a internelor bisericilor, icoane pe cerime, fresco, icoane pe altar, altare construite de iconostas, auritură, pictarea icoanelor de iconostas, crucifixe, icoane la încrucișarea drumurilor, pictarea icoanelor sfinte și a ori-ce soiuri de icoane bisericești.
Renovăm foarte frumos iconostas și altare vechi, iar pictarea, abducerea cu marmoră și auritura lor o executăm cu cea mai mare artă și cu prețuri convenabile, — parohiilor mai sărace eventual și pe lângă plățirea în rate.
Examinarea bisericilor, măsurarea, înțelegerea mai amănunțită la fața locului o facem gratis, cu planuri și prospecte servim cu plăcere.

HUNYADI FERENC

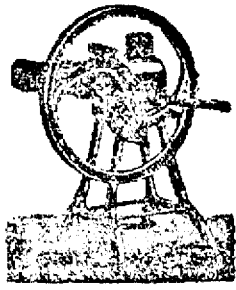
calăpuzar ortopedic pentru bărbați și femei
Márvásár-Josefstadt, Hunyadi-ut 13.

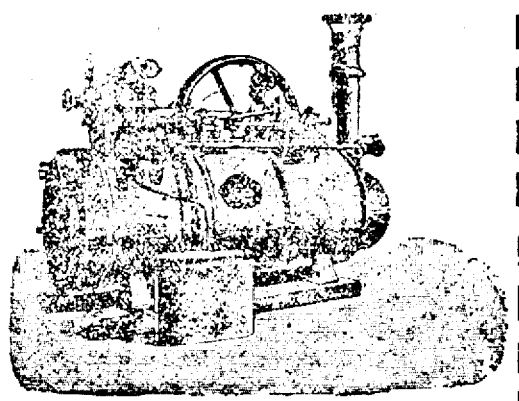
recomandă depozitul său bogat asortat cu încălțăminte p. bărbați, femei și copii
calitatea cea mai bună cum și comande din pășău asigură pelângă prețuri convenabile. Reparațiile se primesc pelângă prețuri ieftine.

KÁLMÁI S.

fabrică de motoare și turnătorie de fier
în Múrvás-Osok-hei—Márvásvárhely.

Motoare cu benzin și olei brut, locomobile, motoare absorbitoare de gaze. Mașini motoare cu benzin automobile pentru arat și împlătit. Primește toffelul de montări pentru mașini, stabilimente industriale, mașini cu aburi și încălzirea cu aburi, precum și executarea a toffelul de aliaje de fier și metale, montarea deplină a morilor precum și reparații în bransa aceasta.
Garantă deplină, serviciu prompt, prețuri ieftine.

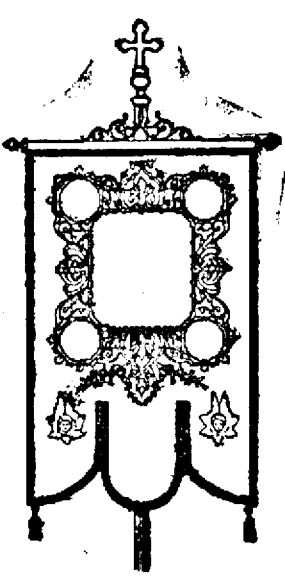

Iosif Mendel

fabricant de mobile în Alba-Iulia
Gyulafehérvár.

recomandă în atenția Onoratului public magazinul său bogat asortat.

Serviciu prompt, prețuri ieftine, garanță deplină.

Dipl. de onoare Lovrin 1902. Medalia de aur Timișoara 1891.

SZUBOTHA SANDOR

pregătitor de odăjdii și ajutori bisericești.
Întemeiat la 1888. Telefon pentru comit. și oraș 488.
Liferantul excel. Sale episcop Dessewffy din Cenad.

TIMIȘOARA-CETATE

la colțul străzii Louovics și Jenő főherceg, vis-à-vis de hotelul „Hungari”.

Recomandă magazinul său bogat în atenția binevoitoare atât a preoților cât și a acelor, cari voesc să cumpere pentru biserici capele, sau societăți de înmormântare

odăjdii, steaguri, cruci, statue

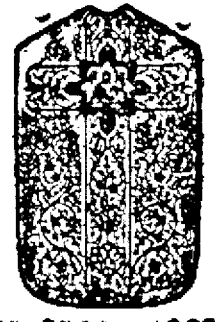
- sau altfel de ajustări bisericești

- tot astfel marele său asortiment pentru materiale

- necesare la formarea ajustărilor bisericești.

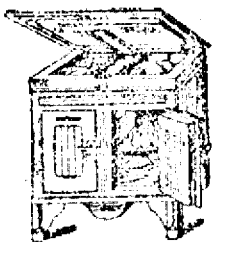
Pentru liferările mele lau răspunderea.

- Servesc bucuros cu catalog ilustrat. -

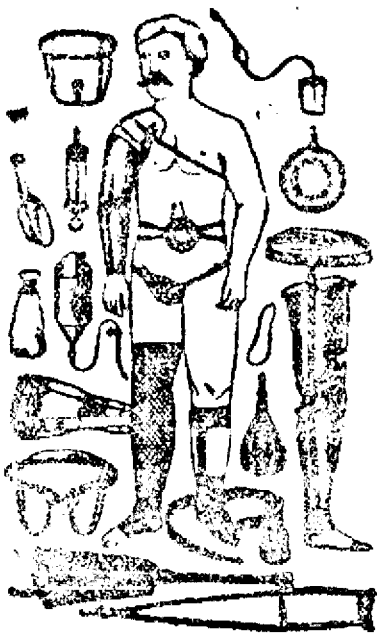

lapuri de gheață, vane de scaldat

izolate cu cuptor de încălzit.

de legănat, de șezut și pentru copii preșcolari și cruce articole igienice în execuție solidă în asortiment bogat, pelângă prețuri convenabile. Toffelul de lucrări de tinichea pentru țevi, apaducte cu gaz aerian, instalații electrice.
M. WOLLNER, Budapest V., János-utca 22/II. (Colțul Bálvány u.) Telefon 36-63. Catalog gratis și franco.

HALÁSZ P. JÁNOS

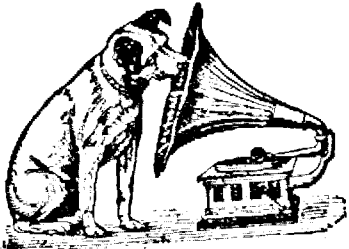
atelier pentru bandage chirurgicale

BUDAPEST IX, Üllői u. 5

unde se află cu prețurile cele mai convenabile și brevetate

Suspensorii, bandage pentru burtă, picioare și mâni artificiale, ciorapi de cauciuc, benzi pentru îndreptarea staturii (gradehalter), mașini pentru umblat și sprijinit, precum și tot felul de articole necesare pentru îngrijirea bolnavilor, preparative de fabricație engleză și americană, irigatoare și injectoare.

Grijiți de adresă

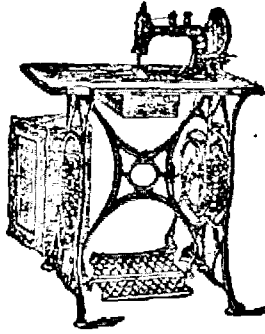
Georg Barthelmie

mechanic

Braşov, Strada Michael Weiss.

Mare depozit în maşini de scris, socotit și cusut, aparate electrice și fizice, gramfoane, plăci și ace, precum și accesorii. Serviciu conștiincios. — Prețuri solide.

Anunță că la 1 Octomvre se va muta în strada Porții Nr. 41, colțul stradei Sfântului Ioan.

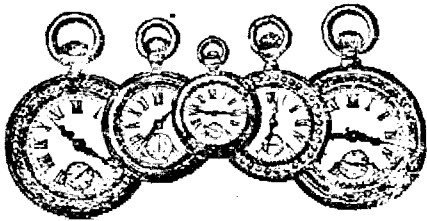
H. Miklós J.

ciasornicar,

Sibiiu — Nagyszeben, Reisporgasse

Cea mai ieftină sursă de cumpărat a totfelul de

CIASORNICE

de buzunar și de părete și ciasornice deșteptătoare, precum și articli optici. Prăvălie de obiecte de aur și argint signate oficios.

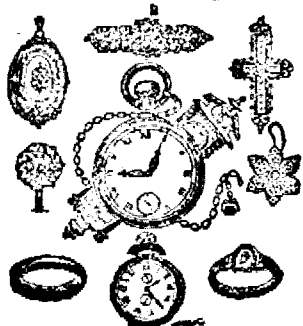
Toate reparaturile se execută prompt și cu garanță.

Rudolf Hiller, lăcătuș artistic și pentru edificii,

Sibiiu—Nagyszeben,

Atelierul: Rosenfeldgasse 6/a; Locuința: Wagnergasse 23

Primește lucrări de lăcătușerie, precum: grilaje la case noi, porți trepte, balcoane, îngrădituri la grădine și morminte. Casse de bani contra focului în ori-ce execuție. Telefoane de casă, telegrafe și sonerii electrice, apoi, apaducte, aranjament pentru camere de baie, closete și fântâni cu pompă pe lângă prețuri moderate și execuție artistică. Ori-ce reparaturi se efectuează repede cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă garanță.

Carol G. Sadler

ciasornicar
giuvaergin
și optic în

Bestercze, Str. Spitalului 23.

(lângă „Hotelul Sahling“).

Mare magazin de:

ciasornice de buzunar

din aur argint și din nickel.

Oroloage de părete, deșteptătoare și cu pendul.

Articli de aur și argint.

Articlii opticii și

ochelari de

— Ratenow. —

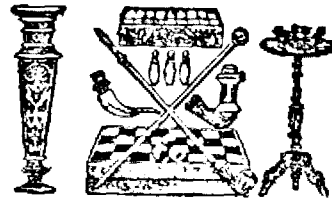
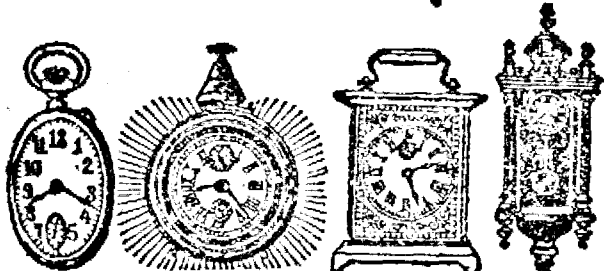
Reparările a tot-felul

de articli în branșa

aceasta se efectuează

cu conștiințiozitate și

cu prețuri moderate.

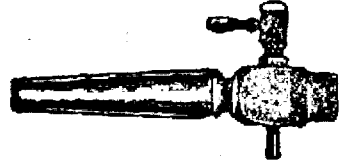
LÉVAY GYÖRGY

STRUNGAR

SZEGED, Püspök-tér 4.

Primește spre efectuare și reparare totfelul de lucruri ce aparțin acestei branșe, precum: popice și bile, dopuri și slăvini (pipe) pentru buți gherghefuri p. lucru de mână, articole p. fumători, cămășuri, șpituți etc.; bile și dacuri pentru biliard; domino, șah și totfelul de decorații, la mobile, etc., cuiere ș. a.

Comandele se efectuează prompt și conștiințios.

Iosif Haas

zugrav de biserici în

Nagyszeben—Sibiiu—Saggasse No 13.

PRIMEȘTE:

și ia în itreprindere zugrăvirea de biserici, în tot stilul, împodobirea lor, pictarea altarelor și icoanelor sfinte precum și lucrări de aurărie.

Execuție splendidă.

Inst. de zugrăvire artistică. Comandele se execută cu cea mai mare specialitate. La cerere face schițele necesare, iar la angajament merge în persoană.

Prețuri moderate.

În 1904 a câștigat dela societatea din Budapesta a văpsitorilor auritorilor și lustruitorilor diplomă. —

Taferner Anta

auritor de biserici și saloane
Versez, Temesvári-u.

Primește spre executare, conform plan aurire și reparare, iconostase, altare, mormânt, acoperiș de turnuri, aranjamente bisericesti apoi pregătirea lucrărilor de branșa aceasta precum și repararea și vopsirea de nou a monumentelor de asemenea și orice icoane bisericesti. La dorința pregătesc prospect; pentru vederea lucrărilor în provincie merg — — — speșele mele proprii. — — — Execuție promptă. Serviciu conștiințios.

Bencsik Zsigmond în Déva

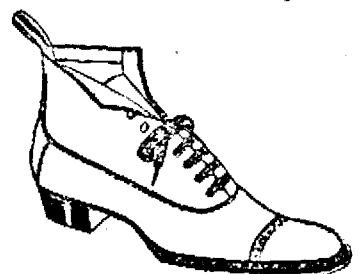
Oferă

ghete americane și franceze

cusute cu mâna în atelierul propriu — precum și —

ghete gata

f. moderne p. bărbați, femei și copii.

galoși, ghete comode și gimnastică. — Mare magazin de gume renumite de Sullivan pentru tocari la ghete și creme excelente.

Ghetele pentru picioare neregulate și bolnave le pregătesc după măsură. — La comanda din provincie este destul a se trimite o gheată folosită. — Serviciu prompt.

34

Lájerszky Barnabás

fabricant de mașini

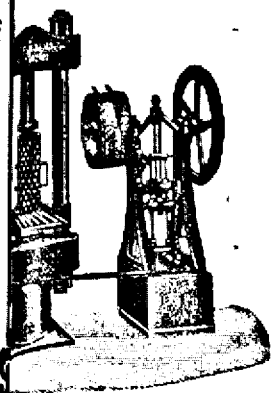
in Nyiregyháza.

Fabrichează după o experiență bogată ca specialitate

prese de olei mânate cu apă.

Piue de olei, construcție simplă ori complicată. Prăjitori de olei pentru încălzire cu aburi ori foc. Teasc pentru sămburi de bosian. Mașini pentru perfecționarea oleiului și aranjamentul complet pentru fabricarea oleiului. Unelte de melițat floarea soarelui, ș a.

Exportul până acum în 237 uzine.

Th. Schmidt

fabrică de ploiere

Sibiu — Hermannstadt, Reispargasse No 7.

Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele mai nouă și mai moderne

ploiere-entoutcas

(pt. soare și ploale)

precum și

ploiere

de calitate excelentă pentru domni și dame.

Comandele se execută prompt și cu punctualitate

Adolf Hemper

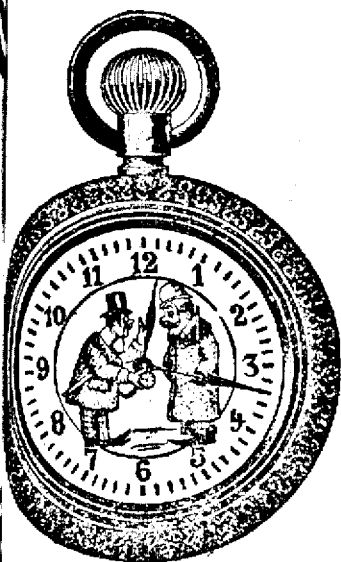
Sibiu — Nagyszeben
Heltauergasse Nr. 2.

Recomandă on. public magazinul său bogat asortat cu fabricate excelente de oroloage precise de aur și argint pentru domni și dame precum și bijuterii și obiecte de aur și argint executate modern.

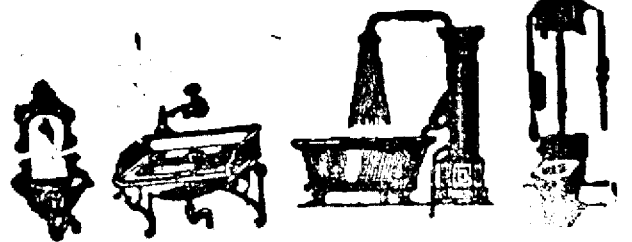
Schimbă și cumpără bijuterii vechi obiecte de aur, argint și nestemate.

Atelier propriu: pentru lucrări de aur și reparații de oroloage etc. etc.

Comandele se execută prompt și cu cea mai mare punctualitate.

Apa-ducte.

Ceice doresc apaducte ieftinesă se adreseze la antepriza lui **Balázs Mihály, Marosvásárhely, Szentgyörgy-utca 16 sz.**

— Primește pelângă garanție orice lucrări din acest ram ca introducerea de apaducte și canalizare trebuincioasă pentru castele, comune, spitale, casărmi și școale. — Specialist în sonda. — Primește pe lângă condiții avantajoase ținerea în ordine și repararea caselor în cursul unui an. — Prospecte gratuit. Se angajează pe anul întreg pentru ținerea în bună rînduială a caselor și pentru repararea bazinului closetului Oferă aparatul pentru clătirea closetelor — noul care nu reclamă spese și de fiecare bucată dă garanția de 3 ani. —

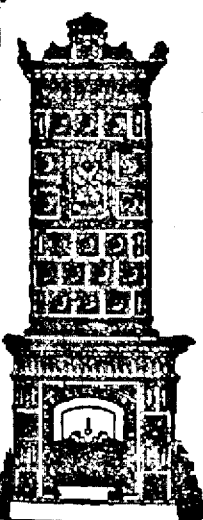
Roth & Baldauf

depozit de cămine de majolica și teracotă

Brașov, Strada-Lungă Nr. 5.

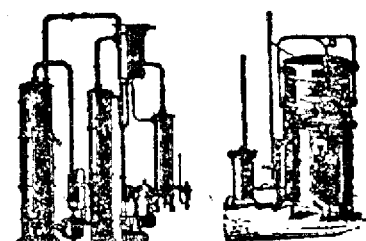
Recomandă în atenția publicului, depozitul său bogat în cămine, fabricație proprie cu desemn ori fără, dela cele mai înfrumșetate până la cele mai simple. Pregătește cămine după comandă, conform gustului, în timpul cel mai scurt.

Reparaturi se efectuează repede pe lângă prețuri moderate. Primește orice lucrare de branșe, după comandă.

Friedrich Ohnweiler hărăgar în Szászsebes, Ulița Petersdorfer Nr. 5.

Primește spre efectuire: instrumente de fabricare de spirt, cognac, licquer, țuică și instrumente de a condensa acestea. Mare magazină. Toțfelul de instrumente și lucruri necesere la fabrici. Vase de aramă roșle pentru hoteluri birturi, instituțiuni etc.

Vase de fierț cafea, vase de spălat și curățit.

Mai departe primește și montarea și repararea fântanelor artificiale pe lângă prețuri moderate.

Comandele se execută din material de prima calitate.

Urmașul lui Francisc Mirko ADOLF LOGOFET

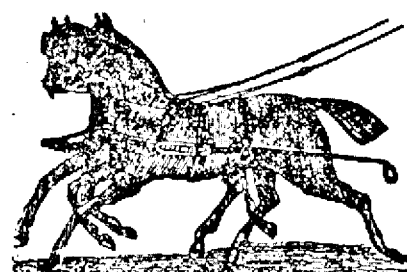
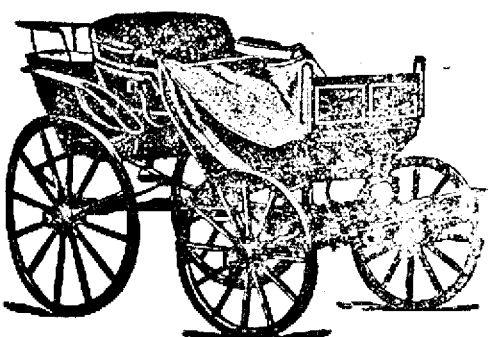
Timișoara-Josefin, Str. Fröbel No 16.

Primește spre efectuare toțfelul de lucrări de fabricări de căruțe

pelângă serviciu culant și execuție promptă.

Mai departe execută tot-felul de lucrări de șelar, lustruitor, faur și rotar etc

pelângă prețurile cele mai ieftine.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie:

Orendt G. & Feiri W.

(odinioară Societatea curelarilor)

Sibiu — Nagyszeben, Heltauerg. Str. Cisnădiei 45.

Magazin bogat în articole pentru căroțat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie, cu prețuri foarte moderate. Depozit permanent în curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi). — Recomandă pe urmă cei mai buni jamperi de piele fabricație proprie, pentru cav. și militari, cari stau strîns lipite pe picior. — Reparările se execută prompt. Mare depozit de hamuri pentru cal dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cal și cofere de călătorie. — Comandele se efectuează conștiințios.

P. T.

Prin aceasta Vă încunoștințez, că eu am abzis de a mai fi membru în Societatea primă a fabricii de pălării.

Deci îmi recomand atelierul meu bogat asortat cu totfelul de pălării pe care îl conduc sub firma proprie.

Principiul meu este: bun, solid și cu prețuri remunerate.

Fabricațiune proprie în pălării țărănești.

Cu deosebită stimă:

Carol Tartler,
pălărier.

Atelierul și locul de vânzare: **Strada Pungari-
lor No 11.**

Garanție
deplină.

Serviciu
prompt.

Carol Tartler, măestru pălărier
Bistrița, Strada Pungariilor No 11.

Pentru pălăriile cari sunt provăzute cu chipul; Marca de
scutire, garantez!

Edificare ieftină!

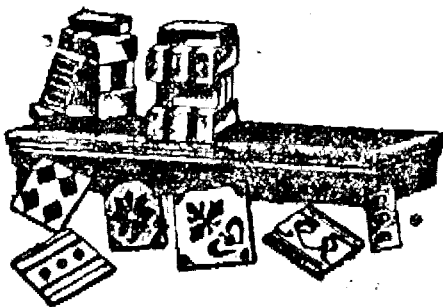
Intrece ori-care edificare din alt material. Sistemul meu e brevetat Nr. S—5546. Se face prin prepararea în mod propriu al betonului, ori alte materii.

Primesc totfelul de edificări, locuințe, case de închiriat, edificii economice și dominiare, crepuri, fântâni, poduri, canalizări, îngrădituri, trepte, padimentări de terase, acoperiș fa-cement, învăitori de cement.

În depozitul meu se găsesc felurite preparate de cement, pietri de edificiu, țigle, colonne pentru case, streșini, trestie pentru tinciuală, cement Portland, gips, var stins ș. a. — *Prețuri curente trimit gratuit.*

Iosif Simics

întreprindere de edificare cu beton, fa-
bricant de obiecte de cement și pierte.

Nr. telefonului:

246.

(Casa proprie)

LUGOȘ,

Str. Buziaș 37.

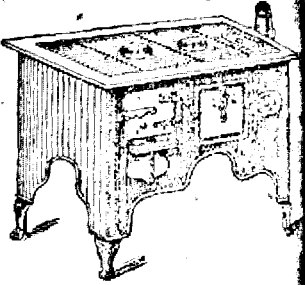
Fabrica de prăjitoare de cafea și
căminuri brevete a lăcătului ::

Ifj. Fazakas Ferencz
Szepsz szentgyörgy, Gróf Mikó-u 18.

Recomandă on. public prăjitoarele de cafea
brevetate și căminurile (šparhert) recunoscute de
cele mai bune, dintre cari până acum s'au comandat
peste 400 bucăți.

Primesc și escsecut pelângă
prețuri moderate orice lucrări de
strungărie în fier, repararea ma-
șinelor și mecanismelor de fier,
a casselor etc pelângă garanție.

Trimite franco fiecăruia care
se referă la ziarul acesta pre-
curent despre prăjitoarele și că-
minurile sale brevetate.

Abonați și răspândiți

Tribuna Poporului

foaia țărănului român.

STEFAN SLADECK IUN.

FABRICĂ DE MOBILE

VİRSET

strada

Kudritzker No. 44-46

• Cea mai renumită •
mare fabrică
• de mobile •
din sudul Ungariei
(Versecz).

Pregătește mobi-
lele cele mai mo-
derne și luxoase
cu prețuri foarte
— moderate. —

Mare depozit de piano
excelente, covoare, per-
dele, țesături foarte fine
— și mașini de cusut. —

ICZA JÓZSEF
 chimic p. curățitul hainelor
 ged, Laudon-u. 9.
PRIMEȘTE:
 irea și curățirea hainelor
 este femești de copii și pre-
 postav, de mobile, haine
 aliu etc. Mai departe primește
 irea penelor de pat,
 șna prin ce își redobândesc
 ra albă și uscătim a originală
 fi scutite de praf. Comandele
 ovincie se efeptuiesc imediat.

atenția cumpărătorilor de
nobile
 recomand magazinul meu
 Arad, strada Fejsze No 6
 de tin în depozit: aranja
 entele cele mai moderne,
 etru dormitoare, sufragerii și
 ocane cu prețuri moderate.
 mesec comande în atelier
 inform cerințelor preliminare
 mustrelor ce le servesc pu-
 cului. — Condițiile cele mai
 orabile. Cu stimă:
satlós Andráș,
 măsar și dulgher.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARA.

1910. 10 Iunie	ACTIV	1911. 9 Iulie
125 434 747	83 228 747 Rezerva metalică aur	122 740 881
1 329 921	37 206 000 „trate aur	50 843 000
65 734 538	Argint și diverse monete	1 173 199
27 43 43	Portofoliu român și străin	87 685 472
11 999 924	(*) Impr. pe ef. publice	7 987 200
14 720 535	„In cont curent	13 299 000
3 117 121	Efectele capitalului social	11 999 611
6 001 378	Efectele fondului de rezervă	17 756 077
713 727	„amort. imob. și mașin. de imprim.	4 275 121
38 351	Imobile	6 023 905
113 133 721	Mobilier și mașini de imprimerie	741 021
50 262 77	Cheltuieli de administrațiune	45 833
34 722 612	Depozite libere	114 333 667
4 409 778	Conturi de valori	25 392 320
12 000 000	Conturi curente.	62 929 518
28 421 362		527 225 825
4 248 751		12 000 000
264 338 430		30 437 233
2 341 543		4 529 588
117 437		337 446 410
113 133 720		2 446 952
30 028 536		100 652
454 629 778		114 333 667
		25 931 323
		527 225 825

	PASIV	
12 000 000	Capital	12 000 000
28 421 362	Fond de rezervă	30 437 233
4 248 751	Fondul amort. imobil. mobil. și mașin. imprim	4 529 588
264 338 430	Bilete de bancă în circulațiune	337 446 410
2 341 543	Profit și Perd re	2 446 952
117 437	Dobânzi și beneficii diverse	100 652
113 133 720	Depozit de retras	114 333 667
30 028 536	Conturi diverse, sold	25 931 323
454 629 778		527 225 825

Scomptul 5%
 *) Dobânda 5 1/2%

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

Bilanțul general

Incheiat la 30 Iunie 1911.

ACTIV		PASIV	
Aur	123,031,543.37	Capital	12,000,000
Argint	1,371,848.41	Fond de rezervă	30,432,733.98
Trate aur	50,678,423.55	„amortiz. imobil. mobilier și mașini	4,529,588.06
Bancă	116,454,200	Bilete emise de Bancă	453,099,250
Casa spre încasare	4,842,636.81	Bonuri de Casă	1,004,000
român și străin Centrala	84,863,444.81	Reescomptul semestrului viitor	680,739.48
„ Sucu sale și Agenții	11,999,924	Depozite de retras	113,313,835
de rezervă statutar	17,790,765.18	Compturi diverse	91,625,417.61
„amort. imobil. mobilier și mașini	4,276,121.58	Profit și pierdere	2,446,952.77
Trate pe Centrala	2,897,300		
„ Suc. și Ag.	5,184,700		
pe efecte publice în ct. crt. Centrala, Su-	14,217,864.49		
și Agenții	8,023,905.16		
Mașini de imprimerie	740,821.22		
„amort. la împrumuturi pe efecte publice	192,944.18		
Beneficiu diverse	113,313,835		
Conturi de valori	20,768,442.03		
Conturi diverse	63,553,602.26		
Sold beneficiu net	66,800,568.26		
	709,132,516.90		709,132,516.90
	709,132,516.90		709,132,516.90

Gubernator Anton Carp.

Director, Corneliu Cioranu.

PROFIT ȘI PERDERE

Incheiat la 30 Iunie 1911.

DEBIT		CREDIT	
Salariul de Administrație	655,098.50	Sold precedent	2,831.19
„de imprimerie	50,554.68	Dobânzi și beneficii diverse	2,264,306.95
„administr., imposit. Centrala	322,330.56	Trate și remise și diverse operațiuni cu străinătatea	1,231,387.29
„ dif. taxe și indem. Sucur. și Ag.	109,329.48	Venitul efectelor publice	285,025.50
Imprimerie	3,504.31		
„ Amortizării imobilelor	45,000		
„ mobilierului și mașin. de imprimerie	12,000		
„ încălzit	32,541.42		
„ prezență	24,610		
„ Amortizării fabricării biletelor	64,712.91		
„ imprimerie	16,916.35		
Sold beneficiu net	1,336,598.16		
	2,446,952.77		
	3,783,550.93		3,783,550.93

Gubernator, Anton Carp.

Director, Corneliu Cioranu.

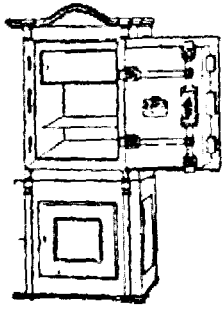
Fabrica budapestană de casse de bani

Gelléri și Schuller

BUDAPEST

Fabrica: IX., Rákos-utca 4. Depozitul
orășenesc și biroul: V. Széchenyi-u. 7.

Liferanții ministerului de agricultură, de
honvezi, căilor ferate ungare și al poștelor.

Efectuiază casse de
bani, libere contra
focului și spargerilor,
casse pancelate
pentru păstrarea do-
cumentelor.

Catalog gratuit și
franco.

Haine bărbătești și femeiești,
întregi sau desfăcute, draperii
și perdele de dantelă, haine de
piele, odăjdii, acop. de altare le

curăță și vâpsește

mai bine și mai ieftin dnul
Fintzler Ferencz,
vopsitor și spălător chimic în
Nagyvárad, Bazárépület,

În latura dinspre teatru. În vecini cu cia-
sornicarul Kepes

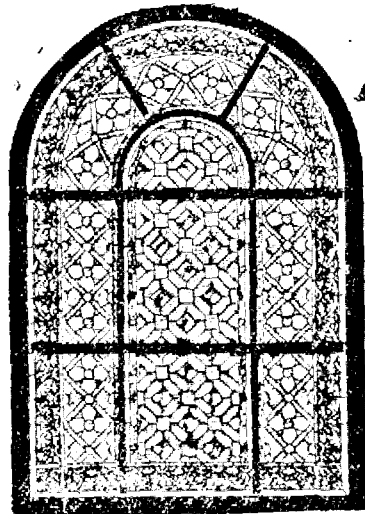
— Rog să se țină seamă la firmă. —

Stefan Fekesházy

instituit de vâpsitorie de haine și curățătorie chimică
Bistrița, Fötér 17. Lângă Primăria.

Primește: curățiri lucioase și fine, cură-
țire de trusouri, albituri de desupt, de masă
și albituri de pat; perdele și orice lucrări
de brânza aceasta cu prețuri foarte ieftine.

Curățire și vopsitorie chimică
de toffelul de haine pentru bărbați și femei,
pardesii și jachete fără ale desface; apoi
materii de mobile, perdele dantele și altele
Execuție promptă. Prețuri foarte moderate.

Telefon 66-82.

FISCHER TESTVÉREK

Instruitori de sticlă și fabricanți de oglinzi
pictură specială pentru geamuri de biserică
BUDAPEST, VIII., Koszoru utca Nr. 27.

Pregătim ireprosabil oglinzi, plăci,
dulapuri și apărătoare pentru uși
Primim execuția conștiințioasă a
oricăror lucrări din acest ram, apoi
colorarea în sticlă ori mozaic a gea-
murilor de biserică, dormitoare, su-
fragerii, saloane, portale și porticuri.

← Mare depozit de sticlă în plăci. →

Comandele atât din loc
cât și din provincie se fac
cu multă conștiințiositate.

Cel mai mare institut de industrie artistică bis. din Ungaria.

Schmidt János succesor Schmidt Ferencz

sculptor și arhitect de altare

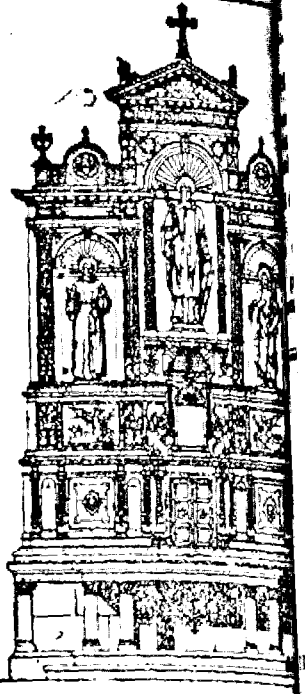
Budapest, X., Köbányai-ut 53. (Lângă stațiunea locală
a tramvaiului electric.)

Efectuează toffelul de mobilier de biserică, precum:

Iconostase și altare; statui de piatră și lemn; amvoane
și scaune de spovedanie; sicriul domnului, grotă Mariei
de Lour; cristelnițe, icoane de stațiune; sculptură în
relief sau pictură; străni; pictură de biserică și atare etc.

Renovează în stil altare vechi, amvoane și statui, aurește și marmorește.
Preț-curent, proiect de budget și planuri gratuit. Dacă sunt chemat pentru
examinarea lucrului, mă duc oriunde pe cheltuiala mea proprie.

Prețuri moderate. — — — Condiții de plată favorabile.

Cele mai bune

oroloage

— cele mai solide și cele mai după modă —

juvaericeale

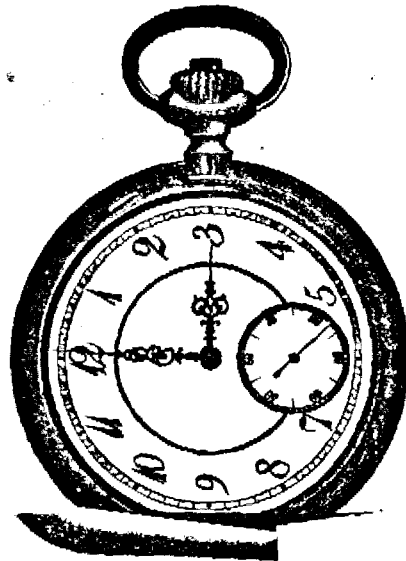
atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă che-
zășie de 10 ani și prețuri ieftine, livrează cea
mai bună prăvălie în aceasta privință în
întreaga Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS

orologier în SZEGED.

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT

Notez că numai acela vor primi catalogul gratuit care îl cer
provocare la ziarul Tribuna (ad. scriu că a citit anunțul în Trib.)
Correspondentele se fac în limba maghiară, germană și franceză

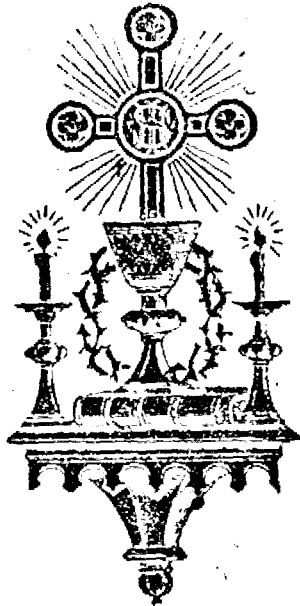
JOSEF JIKEL

SIBIU (Nagyszeben), Strada Cisnădiei 47

neguțatorie pentru articli de sticlă, porcelan și metal; farfurii și bli-
Inflorate, rame p. icoane și globuri, lămpi, oglinzi, țigle de sticlă etc.

Recomandă scule bisericești:

Cupă și vas de botez; Potire argintate și pe dinăuntru
aurite; Cădelniță; Căldărușe pentru apă sfințită
Candele de părete de bronz; Candele argintate
Cruce; Sfesnice de altar, Candelabre ș.
Ieftin de tot: Candelabru aurit
pentru 6 luminări, în mijloc cu vas pentru unt-de-lemn și glob
— sticlă roșie cu prisme de sticlă cu tot prețul 43 — Coroane
La dorință servește cu catalog gratis și franco. — Telefon 190

Schwalb Adolf fia Vilmo

tinichigiu și arămier.

Budapest, VII. Várseny-u. 8. Colțul străzii Murá

Pregătește toffelul de lucrări de tinichigiu, artic
pentru bucătărie și gospodărie, unelte pentru stupă
vase pentru miere. Fabricate de specialitate: măsur
litru din tinichea albă ori nickel, cana pentru olei, lack
petroleum, facle, lămpi de carbid și alte articole tehn

Cassete pentru bani

Catalog gratuit și franco

